

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД
«ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА»**

Консолідована фінансова звітність

*за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.,
з консолідованим звітом про управління та
зі звітом незалежного аудитора*

ЗМІСТ

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ..... а

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА .....(i)

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНОСТЬ

Баланс (Звіт про фінансовий стан).....	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).....	3
Звіт про рух грошових коштів.....	5
Звіт про власний капітал.....	7

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Інформація про Підприємство	10
2. Принцип безперервності діяльності	11
3. Основа подання.....	11
4. Облікова політика.....	12
5. Суттєві облікові судження та оціночні значення.....	24
6. Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції	26
7. Нематеріальні активи	27
8. Інші необоротні активи	28
9. Податок на прибуток	28
10. Запаси	29
11. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги.....	29
12. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом.....	30
13. Грошові кошти та їх еквіваленти	30
14. Поточні фінансові інвестиції	30
15. Кредити банків	31
16. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги.....	31
17. Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	32
18. Поточні забезпечення	32
19. Інші поточні зобов'язання	32
20. Довгострокові забезпечення.....	32
21. Чистий дохід від реалізації продукції	34
22. Собівартість реалізованої продукції.....	34
23. Витрати на збут	35
24. Адміністративні витрати.....	35
25. Інші операційні доходи та витрати	35
26. Інші доходи та витрати.....	35
27. Інші фінансові доходи	36
28. Фінансові витрати	36
29. Власний капітал.....	36
30. Дочірні та асоційовані Підприємства	37
31. Операції з пов'язаними сторонами.....	37
32. Умовні та договірні зобов'язання, операційні ризики.....	38
33. Управління фінансовими ризиками.....	39

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ГРУПИ

Загальна інформація про Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» (далі – «Підприємство» або «ПрАТ «ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»») є правонаступником організованого шляхом перетворення у 1994 році державного Електрометалургійного заводу «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна, заснованого у 1932 році, у Відкрите акціонерне товариство «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна» у відповідності до Указу Президента України від 15 червня 1993 р. № 210 «Про корпоратизацію підприємств» та наказу Міністерства економіки України від 27 серпня 1993 р. № 54 «Про затвердження переліку підприємств, що підлягають корпоратизації». Усі активи та зобов'язання Підприємства були внесені державою до його статутного капіталу. Згідно з вимогами українського законодавства 31 березня 2011 р. Підприємство змінило свою назву з Відкритого акціонерного товариства «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна» на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА». 7 червня 2017 р. річними Загальними зборами акціонерів Підприємства було прийнято рішення змінити тип Підприємства з публічного на приватне та змінити найменування з ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА».

Зареєстрованою юридичною адресою Підприємства є Україна, м. Запоріжжя, Південне шосе, 81. Основне місце ведення діяльності Підприємства знаходиться за адресою м. Запоріжжя, Південне шосе, 83.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» має два відособлених структурних підрозділи (далі – «ВСП»):

- ВСП «Санаторій-Профілакторій» ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» (без права юридичної особи). Метою діяльності зазначеного ВСП є забезпечення оздоровлення та відпочинку працівників Підприємства та членів їх сімей; профілактика, попередження та зниження захворюваності працівників підприємства; вдосконалення та введення нових форм лікування.
- ВСП «Палац культури «Дніпроспецсталь» ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» (без права юридичної особи). Метою діяльності зазначеного ВСП є організація культурно-масової роботи.

Філій Підприємство не має.

Опис діяльності та продукції Групи

Основним видом діяльності Підприємства та його дочірніх підприємств, ТОВ «Ековторресурс» та ТОВ «Завод столових приборів-ДСС», як зазначено у розділі 8 «Фінансові інвестиції» цього звіту, (далі разом іменованих «Група») є розробка, виробництво та реалізація металопродукції з нержавіючих, високолегованих інструментальних, швидкорізальних, порошкових, підшипникових, легованих і конструкційних марок сталі, у тому числі виплавлених методом порошкової металургії, електрошлакової і вакуумно-дугової переплавок. Продукція Групи використовується для виготовлення вузлів і деталей машин, інструментів для обробки металів і сплавів, труб, а також підшипників. Наявні у Групи технології виробництва дозволяють отримувати високоякісні матеріали, що використовуються в таких галузях промисловості, як машинобудування, суднобудування, автомобілебудування, авіакосмічна та нафтогазовидобувна галузі.

Продукція Групи має попит більш ніж в 60 країнах світу. Споживачами продукції Групи є близько 500 компаній. Основними ринками збуту є Україна, країни СНД, країни ЄС тощо.

На ринок України поставляється 35-40% від загального обсягу продаж Групи. На експорт відповідно 60-65%. Найважливіші ринки збуту (з 100% на зовнішньому ринку за часткою продажів в експорті): Європа - 53%, Росія – 27%, Північна і Південна Америки – 15%, решта розподіляється на СНД, Далекий і Близький Схід.

Основними конкурентами Групи є російські виробники сталі, зокрема, АТ «Оскольський електрометалургійний комбінат» (Металоінвест), АТ «Челябінський металургійний комбінат» та ПАТ «Іжсталь» (Мечел), АТ «Волгоградський металургійний комбінат «Красний Октябрь», АТ «Металургійний завод «Електросталь», АТ «Златоустівський електрометалургійний завод» тощо.

Організаційна структура

Органами управління Підприємства відповідно до Статуту є:

- Загальні збори акціонерів;
- Наглядова рада;
- Правління.

Загальні збори акціонерів є вищим органом Підприємства та Групи.

Наглядова рада є колегіальним органом Підприємства, який здійснює захист прав акціонерів та в межах компетенції здійснює управління Підприємством, контролює та регулює діяльність Правління Підприємства. До складу Наглядової ради Підприємства входять шість осіб.

Правління Підприємства є виконавчим колегіальним органом, який здійснює управління поточною діяльністю Підприємства та Групи, організовує виконання рішень Загальних зборів акціонерів та Наглядової ради, а також є підзвітним цим органам. До складу Правління входять:

- Голова Правління;
- Перший заступник Голови Правління – директор з фінансів та економіки;
- Заступник Голови Правління – директор з виробництва;
- Заступник Голови Правління – технічний директор;
- Заступник Голови Правління зі збуту;
- Заступник Голови Правління з економічної безпеки;
- Заступник Голови Правління з персоналу.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Групи здійснює Ревізійна комісія.

Стратегія та цілі Групи

Стратегія розвитку Групи спрямована на зміцнення позиції Групи на міжнародному ринку металопродукції та забезпечення сталого розвитку бізнесу Групи.

Основними цілями Групи є

- збільшення обсягів продажів;
- підвищення якості продукції;
- підвищення конкурентоспроможності металопродукції на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- забезпечення операційної ефективності діяльності шляхом зниження собівартості виробництва та оптимізації витрат,
- збільшення маржинальності продукції шляхом зростання частки продукції з високою доданою вартістю.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

Основні показники діяльності Групи:

Показники	Рік, що закінчився 31 грудня			Зміна, 2018 р. до 2017 р.	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютна	Відносна, %
Дохід від реалізації металопродукції, тис. грн.	6 319 107	8 164 952	9 630 917	1 465 965	18,0%
Обсяг реалізованої металопродукції, тон	147 297	165 519	157 971	(7 547)	-4,6%
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	(5 543 947)	(7 151 107)	(9 111 430)	(1,960 323)	27,4%
Валовий прибуток, тис. грн.	775 160	1 013 845	519 487	(494 358)	-48,8%
Чистий прибуток / (збиток), тис. грн	(403 651)	61 023	(428 449)	(489 472)	-802,1%
Експорт, тис. грн., в т.ч.	3 921 779	5 145 257	5 970 744	825 487	16,0%
• Країни далекого зарубіжжя	2 581 821	3 507 617	4 242 059	734 442	20,9%
• Країни СНД	1 339 958	1 637 640	1 728 685	91 045	5,6%
Частка експорту в загальному обсязі промислової продукції, %	62,1%	63,0%	62,0%	-1,0%	-1,62%
Здача металопродукції, тис. грн	6 305 154	8 149 922	9 616 361	1 466 439	18,0%
Обсяг виробництва металопродукції, тон	147 398	165 576	158 025	(7 551)	-4,6%

За підсумками 2018 р. Група отримала чистий дохід від реалізації металопродукції на суму 9 630 917 тис.грн., що на 1 465 965 тис.грн або на 18% більше відповідного показника у 2017 р. Таке зміна чистого доходу від реалізації відбулася внаслідок:

- підвищення цін на готову продукцію, яке забезпечило приріст у розмірі 1 784 109 тис.грн., та було обумовлено тенденціями на ринку металопродукції України та світу;
- зменшення кількості замовлень від покупців внаслідок загострення конкуренції з боку іноземним металовиробників, що призвело до зниження фізичного обсягу виробленої та реалізованої продукції на 4,6% та обумовило негативну зміну чистого доходу на 318 144 тис.грн.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Структура чистого доходів від реалізації у 2018 р. за видами металопродукції:

Група марок сталі	Кількість, тон	Середня ціна одиниці продукції, грн/т без ПДВ	Чистий дохід від реалізації, тис. грн.
Нержавіюча нікелева	46 716	91 710	4 284 304
Конструкційна легована	57 662	33 897	1 954 588
Інструментальна легована	16 659	65 901	1 097 843
Нержавіюча безнікелева	14 521	68 875	1 000 131
Конструкційна вуглецева	13 307	26 035	346 453
Жароміцна	271	1 156 376	313 378
Підшипникова	7 759	39 216	304 274
Швидкоріжуча	654	443 183	289 842
Інструментальна вуглецева	417	37 813	15 768
Інша реалізація	5	б/п	24 336
Всього	157,971	б/п	9,630,917

Незважаючи на збільшення чистого доходу від реалізації, у 2018 р. Група отримала валовий прибуток 519 487 тис. грн., що на 48,8% нижче за валовий прибуток у 2017 р. Основним чинником зростання собівартості та відповідного зменшення валового прибутку Групи були коливання цін на сировину на зростання цін на допоміжні матеріали та енергоресурси. Так, у 2018 р. середні ціни на металоплом зросли на 29% порівняно з 2017 р., феросплави – на 43%, електроенергію – на 16%, на газ – на 30% тощо. Додатковим фактором зниження валового прибутку стало підвищення рівня заробітної плати виробничого персоналу мінімум на 25%.

За результатами діяльності у 2018 р. Група отримала чистий збиток у сумі 428 449 тис. грн. (2017 р.: чистий прибуток 61 023 тис. грн). Окрім зростання вартості виробництва готової продукції, як зазначено вище, значний вплив на збитковість діяльності Групи у 2018 р. мали наступні фактори:

- Зростання вартості транспортування продукції на 101 950 тис. грн. (у 2018 р. загальна сума експедиторських і транспортних послуг склала 278 216 тис. грн.).
- Підвищення рівня заробітної плати протягом 2018 р. порівняно з 2017 р. для адміністративного та збутового персоналу та зростання відповідних витрат за рік на 32 459 тис. грн.
- Чисті витрати від операційних і неопераційних курсових різниць склали 12 456 тис. грн.

У 2018 р. Група згенерувала чистий грошовий потік від операційної діяльності на суму 596 471 грн. тис. (2017 р.: 502 120 тис. грн.), проте чистий рух грошових коштів за звітний рік мав від'ємне значення та склав - 69 976 тис. грн. (2017 р.: - 55 488 тис. грн.).

3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Станом на 31 грудня 2018 р. поточні активи Групи перевищили поточні зобов'язання на 745 795 тис. грн. (2017 р.: поточні зобов'язання перевищили поточні активи на 1 778 158 тис. грн.), в свою чергу балансова вартість власного капіталу Групи склала 1 275 775 тис. грн. (2017 р.: 1 402 754 тис. грн.).

Структура активів Групи станом на 31 грудня:

(тис. грн.)	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна	Відносна зміна, %
Основні засоби та незавершене капітальне будівництво	4 967 325	4 818 772	148 553	3%
Довгострокові депозити	282 572	-	282 572	100%
Інші необоротні активи	10 880	11 974	(1 094)	-9%
Всього – необоротні активи	5 260 777	4 830 746	430 031	9%
Запаси	1 398 743	1 246 979	151 764	12%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги	1 186 397	1 331 809	(145 412)	-11%
Гроші та їх еквіваленти	67 103	138 968	(71 865)	-52%
Розрахунки з бюджетом (ПДВ до отримання)	110 724	107 499	3 255	3%
Видані аванси	75 691	95 750	(20 059)	-21%
Короткострокові депозити	-	191 681	(191 681)	-100%
Інші оборотні активи	22 390	25 042	(2 652)	-11%
Всього – оборотні активи	2 861 048	3 137 728	(276 680)	-9%
	8 121 825	7 968 474	153 351	2%

Основні чинники зміни балансової вартості та структури активів Групи:

- Станом на 31 грудня 2018 р. зростання балансової вартості активів Групи відбулося передусім внаслідок модернізації та реконструкції існуючих основних засобів, а також придбання нових основних засобів та об'єктів незавершеного капітального будівництва на загальну суму 110 313 тис. грн.
- Основна зміна у структурі необоротних та оборотних активів була пов'язана із закінченням у 2018 р. строку короткострокових депозитів у банках (Примітка 14 до консолідованої фінансової звітності) та розміщенням нових депозитів зі строком закінчення у 2020 р. (Примітка 8 до консолідованої фінансової звітності), що відбулося в рамках реструктуризації кредитів банків, про яку йдеться нижче.
- Зменшення балансу дебіторської заборгованості станом на 31 грудня 2018 р. було компенсовано збільшенням балансу запасів, яке відбулося передусім внаслідок зростання вартості сировини та виробництва продукції.

Структура зобов'язань Групи станом на 31 грудня:

(тис. грн.)	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна	Відносна зміна, %
Довгострокові кредити банків	3 920 356	866 635	3 053 721	352%
Довгострокові забезпечення	509 679	460 273	49 406	11%
Відстрочені податкові зобов'язання	300 762	322 926	(22 164)	-7%
Всього – довгострокові зобов'язання	4 730 797	1 649 834	3 080 963	187%
Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги	1 748 917	1 338 343	410 574	31%
Поточна заборгованість за довгостроковими кредитами банків та відсотками до сплати	158 804	3 358 987	(3 200 183)	-95%
Розрахунки з оплати праці та інші забезпечення виплат працівникам	102 140	81 567	20 573	25%
Одержані аванси	60 702	98 952	(38 250)	-39%
Інші поточні зобов'язання	44 690	38 037	6 653	17%
Всього – поточні зобов'язання	2 115 253	4 915 886	(2 800 633)	-57%
	6 846 050	6 565 720	280 330	4%

Основні чинники зміни балансової вартості та структури зобов'язань Групи:

- Протягом 2018 р. Група провела реструктуризацію кредитів, у результаті якої Група узгодила з банками-кредиторами нові графіки погашення заборгованості з кінцевим терміном погашення у 2020-2021 рр. Це мало відповідний вплив на зміну в структурі довгострокових та короткострокових зобов'язань.
- Протягом 2018 р. Група здійснила погашення частини кредитів банків на загальну суму 90 946 тис. грн.
- Збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги відбулося внаслідок зростання цін вартості сировини та матеріалів в середньому на 25-30%.

Як зазначено у Примітці 15 до консолідованої фінансової звітності, станом на звітну дату Група порушила вимоги щодо деяких фінансових показників за кредитними договорами з двома банками. Заборгованість за цими кредитами у розмірі 1 082 734 тис. грн. була представлена у складі довгострокових зобов'язань відповідно до умов кредитних договорів, оскільки Група отримала повідомлення від відповідних банків, у яких вказано, що до Групи не буде застосовано жодних санкцій та вимог дострокового повернення, незважаючи на порушення вимог виконання зазначених фінансових показників.

Фінансові ризики, що випливають із існуючої структури активів та пасивів Групи, наведено у розділі 6 «Ризики» даного звіту. Інформацію про фінансові зобов'язання за строками погашення представлено у Примітці 33 до консолідованої фінансової звітності.

Інформацію щодо умовних зобов'язань Групи наведено у Примітці 32 до консолідованої фінансової звітності.

4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Управління відходами

Виробництво металопродукції призводить до утворення викидів забруднюючих речовин у зовнішнє середовище. Протягом 2018 р. кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами склала 731,5 т, що на 2,75% менше рівня викидів у 2017 р., що пов'язано зі зниження обсягу виробництва.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

(тон)	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна	Відносна зміна, %
Тверді викиди	177,5	181,7	(4,2)	-2,31%
Газоподібні та інші викиди	554,0	570,5	(16,5)	-2,89%
Всього	731,5	752,2	(20,7)	-2,75%

В 2018 р. скиди промислових стічних вод склали 2 514,1 тис. м³ (2017 р.: 2 097,9 тис. м³), що містили 604,9 т забруднюючих речовин, таких як зважені речовини, сульфати, кальцій, хлориди, магній, залізо тощо.

Протягом 2018 р. на полігон промислових відходів Групи було вивезено 100 176 т промислових відходів, таких як електросталеплавильний шлак, вогнетривкий лом, шлами, виробниче сміття, металургійна пил тощо, а також передано на сторону 532 т та утилізовано 32 т промислових відходів.

Плата за забруднення навколишнього природного середовища (екологічний податок) у 2018 р. склала 5 208 тис. грн. Сума екологічного податку Групи складалася з наступних елементів:

- плата за розміщення відходів – 4 514 тис. грн;
- плата за забруднення атмосферного повітря стаціонарними джерелами - 662 тис. грн;
- плата за скидання у водні об'єкти – 32 тис. грн.;

Природоохоронна діяльність Групи спрямована на забезпечення відповідності власного виробництва нормам законодавства України. Протягом 2018 р. Групи витратило на капітальні та поточні ремонти, а також технічне обслуговування природоохоронних споруд 2 358 тис. грн.

З метою покращення екологічного стану м. Запоріжжя, де знаходиться виробництво Групи, протягом 2018 р. було проведено наступні природоохоронні заходи:

- капітальний ремонт системи газоочищення технологічних і неорганізованих викидів CVS Makina в СПЦ-3 із заміною мембран та ланцюгів;
- капітальний ремонт газоходу з його частковою заміною на системі газоочищення ГКР СПЦ-2;
- комплексні перевірки ефективності роботи 430 вентиляційних установок;
- щоденний контроль технічного стану природоохоронних об'єктів для виявлення та виправлення порушень.

Група на постійній основі залучає зовнішніх фахівців для проведення природоохоронних заходів. Протягом 2018 р. було здійснено комплекс таких заходів, зокрема:

- щорічне контрольне обстеження системи газоочищення агрегату ГКР в СПЦ-2 з метою підвищення її експлуатаційної надійності;
- комплекс заходів із оптимізації режиму експлуатації рукавного фільтру ФРІР 7000 в СПЦ-2 при роботі однієї електросталеплавильної печі та видана режимна карта;
- моніторинг впливу полігону промислових відходів ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» в балці «Середня» на навколишнє природне середовище;
- розробка робочої документації «Природоохоронні заходи з оздоровлення та підтримці сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану нагріної канави в районі полігону промислових відходів у балці «Середня». Випуск №6».

Одним з пріоритетних напрямків розвитку Групи є зниження кількості шкідливих викидів в атмосферу. Щорічно Група виділяє частину свого бюджету на реалізацію різних екологічних програм та проектів.

Використання ресурсів

Група приділяє значну увагу раціональному використанню води та електроенергії на одиницю виробленої продукції. Обсяги споживання води та електроенергії протягом 2018 р. наведено нижче:

	Одиниці виміру	Фактичний обсяг	Вартість, тис. грн.
Використання технічної води	тис. м ³	27 003	24 981
Використання питної води	тис. м ³	2 069	8 930
Скидання стічних вод у каналізацію	тис. м ³	1 966	8 955
Споживання електроенергії	тис. кВт/год	408 666	671 188

Протягом 2018 р. завдяки заходам із енергозбереження, зокрема, шляхом скорочення міжплавильних простоїв дугових печей та використання перетворювальної техніки в залежності від режимів роботи обладнання, Підприємство зменшило споживання електроенергії на 1 700 тис. кВт/год.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Станом на 31 грудня 2018 року загальна кількість працівників ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» та його дочірніх підприємств склала 5 406 особи, з яких на керівних посадах знаходяться 753 працівника, з них 170 жінок, що складає 22,6% усіх керівників.

Протягом 2018 р. середньооблікова чисельність штатних працівників ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» склала 5 197 осіб, з яких 2 550 осіб працювали на умовах неповного робочого часу.

Витрати на оплату праці ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» та його дочірніх підприємств за 2018 р. склали 793 964 тис. грн. (2017 р. 553 750 тис. грн).

Освітній рівень персоналу Групи представлено у наступній таблиці:

Вид освіти	Чисельність, осіб:		
	Керівники, професіонали та фахівці	Робітники	Всього
Повна та базова вища	1 198	474	1 672
Неповна вища	246	633	879
Професійно-технічна	38	1 587	1 625
Загальна середня та інші	38	1 192	1 230
Всього	1 520	3 886	5 406

Заохочення та мотивація працівників Групи

Система заохочення та мотивації працівників Групи передбачає матеріальну та нематеріальну мотивацію. На всіх працівників поширюються умови Колективного договору Підприємства.

Протягом 2018 р. Підприємство збільшило середню заробітну плату фактично на 47% порівняно з 2017 р. Зміна середньомісячної заробітної плати на Підприємстві порівняно з динамікою середньої заробітної в Запорізькій області та в Україні загалом наведено нижче:

(грн)	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна	Відносна зміна, %
Фактична середньомісячна заробітна плата на Підприємстві	12 200	8 286	3 914	47%
Середньомісячна заробітна плата в Запорізькій області*	8 729	6 863	1 866	27%
Середньомісячна заробітна плата в Україні*	8 867	7 105	1 762	25%

*за даними Державної служби статистики України

За умовами колективного договору передбачено додаткове забезпечення в межах соціальної угоди, зокрема:

- одноразова допомога ветеранам праці підприємства при звільненні у зв'язку з відходом на пенсію;
- матеріальна допомога непрацюючим ветеранам праці;
- матеріальна допомога на поховання працівникам і колишнім працівникам підприємства;
- матеріальна допомога на стоматологічні послуги (протезування);
- матеріальна допомога самотнім матерям та багатодітним родинам;
- організація перевезення працівників на роботу та з роботи автотранспортом;
- заохочення при досягненні ювілейного стажу безперервної роботи на Підприємстві;
- придбання путівок до санаторно-курортних та оздоровчих центрів, до баз відпочинку для працівників підприємства та їхніх дітей тощо.

У 2018 р. з нагоди святкування державних та корпоративних свят за досягнення високих виробничих, техніко-економічних результатів понад 200 працівників Підприємства було заохочено та нагороджено відзнаками різних рівнів, таких як звання «Заслужений металург України» (1 працівник), Медаль підприємства «За доблесну працю та особистий внесок» (4 працівника), Орден «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня (2 працівника), Медаль «За особистий внесок у розвиток м. Запоріжжя» (1 працівник) тощо.

Охорона праці та безпека

Забезпечення технологічної безпеки та охорона праці в усіх сферах виробництва є одним із ключових пріоритетів Групи.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

У 2018 р. на підприємствах Групи було зафіксовано 5 нещасних випадків із втратою працездатності на один день чи більше (2017 р.: 12 нещасних випадків). Зменшення кількості нещасних випадків порівняно з 2017 р. відбулося завдяки підсиленню заходів із дотримання безпеки праці, про що також свідчить наступна статистика:

	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна
Коефіцієнт частоти травматизму (кількість нещасних випадків на 1 000 працівників)	0,93	2,20	(1,27)
Загальна кількість календарних днів втраченої працездатності внаслідок нещасних випадків	483	1 435	(952)
Коефіцієнт тяжкості травматизму (кількість днів непрацездатності на один нещасний випадок)	96,6	119,6	(23)

Протягом 2018 р. відбулося зростання рівня захворюваності працівників підприємств Групи, як зазначено нижче:

	2018 р.	2017 р.	Абсолютна зміна
Загальна кількість випадків захворювання	4 359	4 161	198
Загальна кількість календарних днів втраченої працездатності внаслідок захворювань	52 434	55 326	(2 892)
Кількість випадків захворювання на 100 працюючих	81,2	76,2	5,0

У 2018 р. було зареєстровано 8 професійних захворювань (2017 р.: 8 захворювань)

Щорічно Група здійснює заходи з охорони та безпеки праці, які передбачають, зокрема, обов'язковий щорічний медичний огляд, наркологічні та психіатричні обстеження працівників, вакцинацію проти грипу, придбання молока та інших товарів, навчання з питань охорони праці, профілактику професійних захворювань.

Навчання та освіта персоналу

Одним з ключових напрямів управління персоналом Групи є постійне підвищення компетентності персоналу та забезпечення його спроможності виконувати поставлені керівництвом задачі. ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» приділяє значну увагу розвитку нових форм підготовки персоналу, підвищенню та розвитку потенціалу робітників, укріпленню матеріально-технічної бази та оснащенню учбових класів. Також на підприємствах Групи функціонує система адаптації нових працівників.

Протягом 2018 р. було проведено наступні навчально-освітні заходи, зокрема

- підвищення кваліфікації працівників, як безпосередньо на Підприємстві (для 868 осіб), так і в учбових закладах за межами підприємства (для 375 осіб);
- підвищення кваліфікації для 176 керівників зі структурних підрозділів (начальників підрозділів, їх заступників, начальників бюро, груп тощо);
- навчання з питань охорони праці за участю 2 115 працівників;
- навчання на курсах з перепідготовки робітників на виробництві для 2 013 осіб;
- підвищення кваліфікації безпосередньо на виробництві для 280 працівників;
- навчання на курсах цільового призначення для 1 395 осіб.

За результатами контролю якості організації навчання в підрозділах Групи постійно здійснюється робота з покращення процесу оцінки результативності та якості навчання. Так, у 2018 році було придбано дві нових типових програм навчання за робітничими професіями, розроблено нові робочі програми навчання та вдосконалено існуючі програми.

Відповідно до «Положення про порядок проведення атестації персоналу на відповідність займаній посаді» затверджено графік проведення атестації керівників та фахівців підприємства до 2020 року. Протягом 2018 р. атестацію успішно пройшли 242 працівника.

За результатами проведених у 2018 р. зовнішніх аудитів системи менеджменту якості згідно зі ISO 9001:2015 було підтверджено відповідність системи управління персоналом на Підприємстві, у тому числі з організації навчання та підготовки працівників, цьому стандарту.

Рівні можливості працевлаштування

Група здійснює свою діяльність у відповідності до законодавства з питань праці та охорони праці, а також дотримується принципу рівних можливостей для всіх працівників.

Серед заходів забезпечення прав працевлаштування певних верств населення відповідно до законодавства України можна відзначити:

- забезпечення робочих місць для працевлаштування осіб із інвалідністю: середньооблікова кількість таких працівників за 2018 р. склала 208 осіб (4% норматив – 208 осіб);
- забезпечення робочих місць для громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню відповідно до Закону України «Про зайнятість населення»: середньооблікова кількість таких працівників за 2018 р. склала 794 особи (5% норматив – 266 осіб).

Повага прав людини

Кадрова та соціальна політика Підприємств Групи базується на принципах поваги до прав людини, поваги до честі та гідності Людини та Громадянина.

Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом

Група забезпечує функціонування системи внутрішніх контролів задля боротьби та попередження випадків хабарництва та корупції. Серед таких заходів є запровадження антикорупційної програм та розробка заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Окрім цього, на Підприємствах групи функціонує Тендерний комітет – колегіальний орган, який забезпечує ефективне використання ресурсів для придбання товарів, робіт та послуг шляхом тендерного аналізу цін, якості та умов постачання.

З метою виявлення та запобігання правопорушень з боку працівників Групи чи сторонніх організацій цілодобово працює «телефон довіри», за яким працівники, партнери, клієнти та інші зацікавлені сторони можуть повідомити таку інформацію. Інформування та навчання працівників антикорупційним принципам проводиться періодично в формі семінарів за участю керівників служби економічної безпеки.

6. РИЗИКИ

Нижче наведено ключові операційні та фінансові ризики, що впливають на діяльність Групи, та основні підходи до управління ними.

Операційне середовище в Україні

Група здійснює свою діяльність в Україні. Хоча економіка України загалом вважається ринковою, вона продовжує демонструвати особливості, властиві перехідній економіці. Їй, зокрема, залишаються притаманними певні структурні диспропорції, низький рівень ліквідності ринків капіталу, порівняно висока інфляція, значний розмір зовнішнього та внутрішнього державного боргу.

Після різкого спаду у 2014-2016 роках, економіка країни почала демонструвати певні ознаки відновлення та зростання. Основними ризиками для сталої економічної динаміки залишаються напруженість у геополітичних відносинах з Російською Федерацією; відсутність чіткого консенсусу щодо напрямків проведення інституціональних реформ, зокрема в державному управлінні; судочинстві та основних секторах економіки; прискорення трудової еміграції та низький рівень залучення інвестицій.

Комерційний ризик

Комерційний ризик Групи пов'язаний із несприятливими змінами цін на продукцію внаслідок зниження попиту з боку покупців, надлишкової пропозиції з боку виробників металопродукції або непередбачуваних ринкових коливань на вітчизняному та світовому ринках. Наслідком цього ризику є зниження доходу від реалізації та прибутковості діяльності, а також зниження надходжень грошових коштів. З метою мінімізації цього ризику Група регулярно відслідковує динаміку цін на ринку металопродукції, здійснює постійний моніторинг якості продукції та розширює асортимент продукції задля забезпечення достатнього попиту на власну продукцію з боку існуючих та нових клієнтів.

Ризик втрати ринків збуту

Запровадження обмежень або заборона на ввезення металопродукції українського обмеження в межах політики протекціонізму з боку зарубіжних країн або внаслідок погіршення геополітичних відносин з іншими країнами, зокрема, з Російською Федерацією, може призвести до зменшення або втрати відповідних ринків збуту. Керівництво Групи стежить за станом розвитку поточної ситуації та вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків, наскільки це можливо.

Ризик зростання цін на сировину та транспортні послуги

Коливання цін на сировину, енергоносії, інші матеріали та послуги має значний вплив на діяльність Групи. Зростання цін на сировину та матеріали внаслідок несприятливої макроекономічної ситуації або монополії конкретних постачальників призводить до підвищення собівартості виробництва та відповідного зниження рівнів прибутковості Групи. Подальший негативний вплив має також підвищення вартості транспортних послуг, що призводить до неконкурентоспроможності на деяких ринках або низької маржинальності продажів. Задля мінімізації ризику Група використовує тендерні процедури для визначення оптимальних постачальників матеріалів, сировини та послуг. Також Група впроваджує програми оптимізації виробництва, ресурсозбереження, зниження постійних витрат для забезпечення необхідного рівня прибутковості.

Валютний ризик

Валютні ризики Групи пов'язані з коливаннями курсу гривні до євро та долару США, у яких здійснюється значна частина операцій Групи та у яких деноміновані певні фінансові інструменти Групи. Група не уклала угод щодо хеджування цих валютних ризиків, а тому основним методом управління валютним ризиком Компанії є зменшення відкритих валютних позицій до прийнятного рівня.

Оскільки Група здійснює операції як в українській гривні, так і в іноземній валюті, зокрема, в таких валютах як долар США, євро та російський рубль, для діяльності Групи властивим є валютний ризик у вигляді потенційних збитків від наявності відкритих позицій у іноземних валютах внаслідок несприятливої зміни обмінних курсів. Валютний ризик обумовлено передусім наступними видами діяльності Групи:

- експорт виробленої продукції до країн СНД, Європи та інших держав;
- імпорт матеріалів та необоротних активів з інших країн;
- залучення позикових коштів в іноземній валюті від вітчизняних банків.

Основним інструментом управління валютним ризиком Групи є підтримання чистої монетарної позиції в іноземній валюті на прийнятному рівні та прогнозування грошових потоків в іноземній валюті з метою мінімізації втрат від несприятливих змін обмінних курсів валют.

Оцінка рівня цього ризику на діяльність Групи наведено у Примітці 33 до консолідованої фінансової звітності.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає у разі дефолту покупців або інших контрагентів Групи за їх зобов'язаннями. Кредитний ризик Групи пов'язаний передусім з дебіторською заборгованістю, що виникає в ході операційної діяльності, а також грошовими коштами та депозитами у банках.

Кредитний ризик Групи за грошовими коштами та їх еквівалентами пов'язаний з дефолтом банків по їх зобов'язанням та обмежений сумою депозитів, грошових коштів та їх еквівалентів, розміщених на банківських рахунках. Керівництво Групи вважає, що банки, в яких розміщено грошові кошти Групи, мають мінімальну ймовірність невиконання зобов'язань, та здійснює постійний моніторинг фінансового стану цих банків.

З метою управління кредитним ризиком за дебіторською заборгованістю на Підприємствах Групи використовується кредитна політика щодо покупців та здійснюється постійний моніторинг кредитоспроможності покупців. Більшість продажів Групи здійснюються споживачам, що мають прийнятну кредитну історію, або на основі попередньої оплати. Група не вимагає надання застави стосовно своїх фінансових активів.

Оцінка рівня цього ризику на діяльність Групи наведено у Примітці 33 до консолідованої фінансової звітності.

Процентний ризик

Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. кредити банків було залучено Групою тільки під фіксовані ставки, в свою чергу, депозити також було розміщено під фіксовані ставки. Оскільки схильність до ризику зміни процентних ставок відноситься передусім до інструментів із плаваючою ставкою, Група не була схильною до процентного ризику на звітну дату.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає у разі недостатності ліквідних активів для виконання зобов'язань Групою, за якими настають терміни погашення. Для управління цим ризиком Група здійснює аналіз своїх активів і зобов'язань за строками погашення та планує грошові потоки залежно від очікуваних термінів виконання зобов'язань за відповідними інструментами з метою забезпечення наявності достатніх коштів для виконання вимог кредиторів на постійній основі.

Оцінка рівня цього ризику на діяльність Групи наведено у Примітці 33 до консолідованої фінансової звітності.

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

Науково-технічна діяльність Групи спрямована на розвиток виробничого потенціалу, покращення якості продукції та підвищення ефективності виробництва Групи. Основними напрямками інноваційно-інвестиційної діяльності Групи є:

- оновлення та реконструкція морально та фізично застарілого технологічного обладнання;
- енергобезпека та енергозбереження, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій;
- забезпечення контролю якості продукції;
- розвиток та модернізація інформаційних технологій, автоматизація технологічних процесів, оновлення комп'ютерного обладнання та мереж.

Група активно впроваджує нові виробничі, енерго- та ресурсозберігаючі технології. Так, з метою підвищення ефективності виробництва Група здійснила наступний комплекс робіт протягом 2018 р.:

- модернізація термічної печі термічного цеху та трьох нагрівальних печей у КПЦ із впровадженням нових футерувальних матеріалів та сучасних пальників в межах другого етапу Програми з модернізації нагрівальних та термічних печей.
- встановлення нової рами робочого рольганга у комплекті із роликками та запасними частинами для модернізації шліфувальних головок на верстаті Loeser, а також нової голови для фрезерування кованих виробів прямокутного профілю.
- придбання рентгенофлуорисцентного спектрометра для аналізу хімічного складу скрапу;
- встановлення фотоколориметру, двох муфельних печей та нагрівального блоку на випробувальній машині на розтягнення при підвищених температурах;
- придбання двох приладів вхідного радіаційного контролю для залізничного та копрового цехів, а також радіометра питомої активності радіонуклідів для підвищення якості контролю виробленої продукції;
- модернізація АСКТП фаскоз'ємного верстата FB90E та правильно-полірувальної машини RMB2-80 цеху ад'юстажної обробки металу тощо.

Група очікує, що з-поміж інших заходів, підвищенню ефективності виробництва сприятиме також проведена у 2018 р. заміна викатного поду нагрівальної печі №15 в КПЦ, а також подальше використання волокнистого футерування глісажних труб для нагрівальної печі стану 550

У 2019 р. Група планує продовжити комплекс заходів, спрямований на модернізацію виробництва та підвищення його ефективності, зокрема:

- модернізація радіально-кувальних машин РКМ-1000 та РКМ-340;
- реконструкція мереж постійного току ВПП «Складська-ДСС» із заміною акумуляторної батареї Fulmen;
- модернізація вузлів обліку технічної води та електромеханічної частини системи управління агрегатом газокисневого рафінування;

Протягом 2018 р. Група здійснила модернізацію та реконструкцію існуючих основних засобів, а також придбання нових основних засобів на загальну суму 110 313 тис. грн. (2017 р.: 97 662 тис. грн.). Витрачання на придбання необоротних активів у процесі інвестиційної діяльності Групи склали 44 625 тис. грн. (2017 р.: 55 822 тис. грн.).

8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Станом 31 грудня 2018 року Підприємство мало наступні фінансові інвестиції в дочірні підприємства:

<i>Назва підприємства</i>	<i>Частка володіння</i>	<i>Вид діяльності</i>	<i>Балансова вартість, тис. грн.</i>
ТОВ «Ековторресурс», Україна	100%	Торгова діяльність	5 613
ТОВ «Завод столових приборів-ДСС», Україна	100%	Виробнича діяльність	1 097

Станом 31 грудня 2018 року Група мала наступні фінансові інвестиції в асоційоване підприємство:

<i>Назва підприємства</i>	<i>Частка володіння</i>	<i>Вид діяльності</i>	<i>Балансова вартість, тис. грн.</i>
ТОВ «Ферротерм», Україна	50%	Торгова діяльність	-

9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Перспективи розвитку Групи у 2019 р. та наступних періодах залежать від наступних факторів:

1. Макроекономічний розвиток України та геополітичні відносини мають безпосередній вплив на діяльність Групи. Наступні прогнози матимуть позитивний вплив на розвиток Групи у майбутньому.

- Прогнозне зростання ВВП України 2019 р. очікується рівні 3,7% з прискоренням до 4,8% у 2021 р. (за даними консенсус-прогнозу Національного банку України).
- Зниження рівня інфляції у трирічній перспективі до 6% (за даними МВФ).

2. Розвиток ринку металургії в Україні та світі

- У наступних періодах очікується подальше зростання конкуренції з боку китайських, російських та інших виробників металопродукції на світовому ринку, що вимагатиме від Групи підсилювати власну конкурентну позицію на ринку металопродукції.
- На сьогодні існує необхідність розробки державних програм підтримки модернізації виробництва металургійних підприємств.
- Заходи політики протекціонізму з боку України та інших держав, зокрема, введення та підвищення митних тарифів, має безпосередній вплив на вибір Групою ринків збуту та постачальників.

3. Стратегія та плани Групи

- Для забезпечення прибуткової діяльності у майбутньому Група розробляє заходи, спрямовані на збільшення обсягів продажів шляхом підвищення якості власної продукції та розширення сортаменту.
- Група продовжує реалізацію програм зниження собівартості виробництва та оптимізації витрат.
- Важливим фактором розвитку є підтримка стабільних ділових відносин з банками для залучення нових фінансових ресурсів та управління існуючим кредитним портфелем.

10. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Органи управління, їх склад та повноваження

Органами управління відповідно до Статуту є Загальні збори акціонерів, Наглядова рада та Правління. Повноваження цих органів управління наведено у розділі 1 «*Організаційна структура та опис діяльності підприємства*» цього звіту про управління. Детальна інформація про повноваження та функціонування органів управління наведена у Статуті Підприємства¹.

Склад Правління Підприємства:

- Корнієвський В.М., Виконуючий обов'язки Голови Правління;
- Кійко С.Г., Виконуючий обов'язки члена Правління;
- Панченко О.І., член Правління;
- Касьян С.А., член Правління;
- Дєєва Ю.Б., член Правління.

Склад Наглядової ради Підприємства:

- Чупрун В.М. – представник акціонера BELLUTON COMMERCE LIMITED;
- Якимець С.П. – представник акціонера WENOX HOLDINGS LIMITED;
- Савчук Ю.В. – представник акціонера AMBELARIA INVESTMENTS LIMITED;
- Троїцька Т.М. – представник акціонера BOUNDRYCO LTD;
- Ковтун М.В. – представник акціонера MIDDLEPRIME LIMITED;
- Агаркова Т.С. – представник акціонера GAZARO LTD.

Засідання Наглядової ради проводяться у разі необхідності. Протягом 2018 року було проведено 63 засідання Наглядової ради, на яких було розглянуто питання операційної, фінансової та інвестиційної діяльності Підприємства, як передбачено Статутом Підприємства, та Групи.

¹ Статут Підприємства розміщено на офіційному сайті Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства Юстиції України <https://usr.minjust.gov.ua>, код доступу 264975881555.

Стратегія корпоративного управління та перспективи розвитку корпоративного управління

Група розглядає корпоративне управління як систему взаємодії між органами управління та зацікавленими особами, яка забезпечує баланс інтересів сторін та спрямована на підвищення ефективності діяльності Групи. Тому ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» та його дочірні підприємства поступово вдосконалюють систему корпоративного управління, беручи до уваги кращі світові практики у цій сфері, з метою забезпечення сталого розвитку Групи.

Скликання та проведення загальних зборів акціонерів

Річні загальні збори акціонерів ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» відбулися 26 квітня 2018 р. На цих зборах було прийнято наступні рішення:

- затверджено звіти Правління, Наглядової Ради та Ревізійної комісії, а також Річний звіт Підприємства за 2017 р.;
- прибуток, отриманий за результатами діяльності Підприємства у 2017 р., направити на погашення збитків минулих років;
- внести зміни до Статуту Підприємства у зв'язку зі змінами законодавства України.

Наступні Річні загальні збори акціонерів ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» заплановано провести у квітні 2019 р.

Структура акціонерів та їх частки в статутному капіталі

Станом на 31 грудня 2018 р. структура акціонерів Підприємства була наступною:

<i>Найменування</i>	<i>Кількість акцій</i>	<i>Частка володіння</i>
WENOX HOLDINGS LIMITED, Кіпр	506 477	47,1128%
GAZARO LTD, Кіпр	177 592	16,5197%
BOUNDRYCO LTD, Кіпр	118 394	11,0131%
MIDDLEPRIME LIMITED, Кіпр	105 247	9,7902%
CRASCODA HOLDINGS LIMITED, Кіпр	71 840	6,6826%
Інші акціонери з індивідуальним володінням часткою не більше 5%	95 480	8,8916%
	1 075 030	100%

Всі акції Підприємства є простими іменними та існують виключно у бездокументарній формі.

Власники цінних паперів з особливими правами контролю та опис цих прав

Права власників акцій Підприємства визначено у статті 4 Статуту Підприємства. Серед акціонерів Підприємства відсутні власники цінних паперів з особливими правами контролю. Інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах відсутня.

Операції Підприємства з власними акціями

У 2017 р. під час зміни типу Підприємства, як зазначено у розділі 1 «Організаційна структура та опис діяльності Підприємства» цього звіту, акціонерам було запропоновано викупити їхні акції, в результаті чого Підприємство викупило власні акції на суму 761 тис. грн. Протягом 2018 р. Підприємства здійснили перепродаж цих раніше викуплених акцій за 881 тис. грн.

Основні характеристики системи внутрішнього контролю

Система внутрішнього контролю Групи побудована на ризик-орієнтованому підході та передбачає такі процедури, як виявлення, оцінка та моніторинг ризиків, що мають значний вплив на діяльність Групи; розробка, застосування та вдосконалення контролю за виявленими ризиками; контроль системи внутрішнього контролю.

Група застосовує внутрішні політики та положення щодо ключових бізнес-процесів з метою забезпечення ефективного функціонування системи внутрішнього контролю Групи.

Ревізійна комісія здійснює контроль фінансово-господарської діяльності Групи.

Група складає фінансову звітність згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності. Щороку Група залучає зовнішнього незалежного аудитора для проведення аудиту фінансової звітності.

Дивідендна політика

Порядок розподілу прибутків та збитків Підприємства визначається за рішенням Загальних зборів акціонерів Підприємства відповідно до чинного законодавства України та Статуту Підприємства.

У 2018 р. Група не оголошувала виплату дивідендів.

Політика щодо формування органів управління

Вимоги до членів органів управління Підприємства, зокрема, Наглядової ради та Правління, наведено у Статуті Підприємства, а також передбачено Положенням про Наглядову раду.

Порядок призначення та звільнення посадових осіб

Посадові особи Підприємства призначаються на посади у наступному порядку:

- Члени Наглядової ради обираються та звільняються від обов'язків Загальними зборами акціонерів шляхом кумулятивного голосування відповідно до Статуту Підприємства.
- Члени Ревізійної комісії обираються та звільняються від обов'язків Загальними зборами акціонерів відповідно до Статуту Підприємства.
- Члени Правління призначаються та звільняються від обов'язків Наглядовою радою.
- Головний бухгалтер призначається Головою Правління за попереднім погодженням з Наглядовою радою відповідно до Рішення Наглядової ради від 4 грудня 2017 року та звільняється за Наказом Голови Правління на підставах, передбачених Кодексом законів про працю України.

Кодекс корпоративного управління

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» у своїй діяльності керується Принципами корпоративного управління, затвердженими Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження принципів корпоративного управління» №955 від 22 липня 2014 р., які розміщені на офіційному сайті комісії <https://www.nssmf.gov.ua>. Підприємство не застосовує у своїй діяльності пункти 3.1.5 – 3.1.6 та пункти 3.1.12 – 3.1.16 щодо діяльності Наглядової ради у зв'язку із тим, що Підприємство є приватним акціонерним товариством, яке відповідно до ст. 53, 53-1, 56, 56-1, 56-2, 56-3 Закону України «Про акціонерні товариства» не зобов'язане формувати склад Наглядової ради за участю незалежних директорів та в обов'язковому порядку формувати комітети Наглядової ради.

В.о. Голови Правління

18 березня 2019 р.

Віталій Корнієвський

Звіт незалежного аудитора

Акціонерам ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» («Компанія») та її дочірніх підприємств («Група»), представленої на сторінках 1-41, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р., та консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про рух грошових коштів та консолідованого звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питання, про яке йдеться у розділі «Підстава для висловлення думки із застереженням» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2018 р., та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»), та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-ХІV щодо складання фінансової звітності.

Підстава для висловлення думки із застереженням

Як вказано в Примітках 11, 16, 21 та 22 до консолідованої фінансової звітності, протягом 2018 р. та 2017 р. Група мала значну концентрацію операцій з реалізації готової продукції, закупки матеріалів та витрат на збут із декількома контрагентами, а також станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. - відповідних залишків дебіторської та кредиторської заборгованості. Операції та залишки з цими контрагентами не були розкриті як операції та залишки з пов'язаними сторонами у Примітці 31. Ми не змогли отримати достатні та належні аудиторські докази, щоб визначити, чи такі операції та відповідні залишки мають бути розкриті відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту - це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період.

Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Підстава для висловлення думки із застереженням», ми визначили, що питання, описане нижче, є ключовим питанням аудиту та має бути повідомленим у нашому звіті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначеного нижче питання, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо консолідованої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Справедлива вартість основних засобів

Група застосовує модель переоцінки для обліку груп основних засобів «Будівлі та споруди» та «Машини та обладнання». Через високий рівень суб'єктивності припущень, що лежать в основі оцінки справедливої вартості основних засобів, це питання було одним із найбільш значущих у нашому аудиті. Група має процес зовнішньої оцінки, під час якої вартість основних засобів оцінюється незалежним зовнішнім оцінювачем. Інформація про основні засоби наведена у Примітці 6 до консолідованої фінансової звітності. Опис облікової політики, суттєвих облікових суджень та оціночних значень включено до Приміток 4 та 5 до консолідованої фінансової звітності.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Ми оцінили компетентність, уміння та об'єктивність зовнішнього оцінювача. Ми залучили наших внутрішніх фахівців з оцінки до оцінювання використаної методології оцінки та припущень, зроблених оцінювачем та управлінським персоналом. Ми порівняли вхідні дані, які використовував зовнішній оцінювач, із даними із внутрішніх джерел та наявними галузевими даними. Ми проаналізували основні припущення, перевіrivши історичні дані, наявні ринкові дані та інші дані, надані управлінським персоналом. Ми порівняли суму переоцінки, яку визнано в консолідованій фінансовій звітності, зі звітом про оцінку. Ми оцінили розкриття інформації в консолідованій фінансовій звітності щодо оцінки справедливої вартості основних засобів.

Інша інформація, що включена до Консолідованого звіту про управління Групи та Річної інформації емітента цінних паперів за 2018 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Консолідованому звіті про управління Групи та в Річній інформації емітента цінних паперів (що включає Звіт про корпоративне управління) за 2018 рік, але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Ми отримали Консолідований звіт про управління Групи до дати нашого звіту незалежного аудитора та очікуємо, що Річна інформація емітента цінних паперів за 2018 рік буде надана нам після дати цього звіту незалежного аудитора. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не будемо робити висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з вищевказаною іншою інформацією, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту. Якщо після ознайомлення з Річною інформацією емітента цінних паперів (що включає Звіт про

корпоративне управління), нами буде виявлена суттєва невідповідність, ми повідомимо про це Наглядову раду, та Група буде зобов'язана проінформувати про таку суттєву невідповідність Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, яка може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на

безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;

- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядовій Раді, разом з іншими питаннями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їй про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII»):

Призначення незалежного аудитора для проведення обов'язкового аудита та загальна тривалість продовження повноважень

20 листопада 2012 року нас було вперше призначено Наглядовою Радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою Радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Групи становить 7 років.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Наглядової ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Наглядової ради, який ми випустили 14 березня 2019 р. відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Компанії або контрольованим нею суб'єктам господарювання жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідованій фінансовій звітності.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Олександр Свістич.

Олександр Свістич
Партнер
від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»

Київ, Україна

18 березня 2019 р.

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
 Станом на 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Підприємство: ПрАТ "ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ"
 Територія: Заводського району
 Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство
 Вид економічної діяльності: Виробництво чавуну, сталі, феросплавів
 Середня кількість працівників: 5 224
 Адреса, телефон: 69008, Запорізька обл., м. Запоріжжя, Південне шосе, 81
 Одиниця виміру: тис. грн.
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

КОДИ		
2018	12	31
00186536		
2310136600		
230		
24.10		

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду (перераховано)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10 056	9 144
первісна вартість	1001	47 680	49 425
накопичена амортизація	1002	(37 624)	(40 281)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	27 477	28 971
Основні засоби	1010	4 791 295	4 938 354
Первісна вартість	1011	4 895 616	5 056 708
Знос	1012	(104 321)	(118 354)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	1 918	284 308
Усього за розділом I	1095	4 830 746	5 260 777
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 246 979	1 398 743
Виробничі запаси	1101	503 520	638 910
Незавершене виробництво	1102	505 844	491 092
Готова продукція	1103	237 534	268 706
Товари	1104	81	35
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 331 809	1 186 397
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	95 750	75 691
з бюджетом	1135	107 499	110 724
у тому числі з податку на прибуток	1136	31	1
з нарахованих доходів	1140	2 071	2 204
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10 256	5 802
Поточні фінансові інвестиції	1160	191 681	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	138 968	67 103
у тому числі в касі	1166	7	5
розрахунки в банках	1167	138 961	67 098
Витрати майбутніх періодів	1170	1 829	1 970
Інші оборотні активи	1190	10 886	12 414
Усього за розділом II	1195	3 137 728	2 861 048
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	7 968 474	8 121 825

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
 Станом на 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду (перераховано)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	49 720	49 720
Капітал у дооцінках	1405	3 353 743	3 452 405
Додатковий капітал	1410	114 627	114 747
Резервний капітал	1415	12 430	12 430
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 127 005)	(2 353 527)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(761)	-
Усього за розділом I	1495	1 402 754	1 275 775
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	322 926	300 762
Довгострокові кредити банків	1510	866 635	3 920 356
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	460 273	509 679
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	1 649 834	4 730 797
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 320 295	120 975
товари, роботи, послуги	1615	1 338 343	1 748 917
розрахунками з бюджетом	1620	11 643	12 964
у тому числі з податку на прибуток	1621	28	-
розрахунками зі страхування	1625	8 400	10 759
розрахунками з оплати праці	1630	26 697	33 779
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	98 952	60 702
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	14 333	14 330
Поточні забезпечення	1660	57 097	73 248
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	40 126	39 579
Усього за розділом III	1695	4 915 886	2 115 253
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	-	-
		7 968 474	8 121 825

В.о. Голови Правління

Віталій Корнієвський

Головний бухгалтер

Галина Лучко

18 березня 2019 р.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

Підприємство: ПрАТ "ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	12	31
00186536		

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 630 917	8 164 952
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 111 430)	(7 151 107)
Валовий:			
прибуток	2090	519 487	1 013 845
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	65 737	121 732
Адміністративні витрати	2130	(158 499)	(125 836)
Витрати на збут	2150	(330 238)	(216 943)
Інші операційні витрати	2180	(172 621)	(118 647)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	674 151
збиток	2195	(76 134)	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	31 985	34 244
Інші доходи	2240	61 651	23 946
Фінансові витрати	2250	(519 913)	(516 880)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(12 782)	(131 546)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	83 915
збиток	2295	(515 193)	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	86 744	(22 892)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	61 023
збиток	2355	(428 449)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	398 019	1 644 839
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(29 515)	(95 105)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	368 504	1 549 734
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(64 616)	(277 806)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	303 888	1 271 928
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(124 561)	1 332 951

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року (перераховано) 4
Матеріальні затрати	2500	8 004 428	6 573 974
Витрати на оплату праці	2505	793 964	553 750
Відрахування на соціальні заходи	2510	169 337	128 113
Амортизація	2515	349 746	220 078
Інші операційні витрати	2520	483 706	350 425
Разом	2550	9 801 181	7 826 340

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року (перераховано) 4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1 075 030	1 075 030
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1 075 030	1 075 030
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,399)	0,057
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,399)	0,057
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

В о. Голови Правління

Віталій Корнієвський

Головний бухгалтер

Галина Лучко

18 березня 2019 р.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

Підприємство: ПрАТ "ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	12	31
00186536		

Звіт про рух грошових коштів
(за прямим методом)
за 2018 р.

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	10 334 525	8 738 267
Повернення податків і зборів	3005	404 276	307 295
у тому числі податку на додану вартість	3006	404 276	307 247
Цільового фінансування	3010	12 595	12 067
у тому числі надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	12 595	12 067
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	60 702	98 952
Надходження від повернення авансів	3020	18 849	33 698
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	31 836	33 755
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 793	1 158
Надходження від операційної оренди	3040	23 650	6 176
Інші надходження	3095	584	10 395
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(9 136 731)	(7 708 705)
Праці	3105	(595 512)	(444 864)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(216 357)	(166 384)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(186 078)	(162 262)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(34)	(211)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1 838)	(14 192)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(184 206)	(147 859)
Витрачання на оплату авансів	3135	(75 691)	(95 750)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(5 552)	(5 477)
Інші витрачання	3190	(76 418)	(156 201)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	596 471	502 120
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	136	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Інші надходження	3250	54 400	51 400
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(44 625)	(55 822)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Інші платежі	3290	(142 398)	(55 719)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(132 487)	(60 141)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	881	-
Отримання позик	3305	-	256 814
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	(761)
Погашення позик	3350	(90 946)	(316 323)
Сплату дивідендів	3355	(3)	(2)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(443 892)	(437 195)
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(533 960)	(497 467)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(69 976)	(55 488)
Залишок коштів на початок року	3405	138 968	195 277
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1 889)	(821)
Залишок коштів на кінець року	3415	67 103	138 968

Рядок 3190 «Інші витрачання» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає розрахунки з іншими кредиторами в сумі 18 592 тис. грн. (2017 р.: 22 096 тис. грн.), витрачання на оплату витрат з обслуговування кредитів в сумі 15 403 тис. грн. (2017 р.: 19 512 тис. грн.), розрахунки з робітниками та іншими дебіторами в сумі 14 718 тис. грн. (2017 р.: 10 473 тис. грн.), витрачання на оплату зобов'язань за індивідуальним страхуванням в сумі 10 930 тис. грн. (2017 р.: 10 230 тис. грн.) та інші витрачання в сумі 16 775 тис. грн. (2017 р.: 93 890 тис. грн.), у т.ч. витрачання на поповнення короткострокових банківських депозитів на суму 65 212 тис. грн. та на оплату штрафів та пені у сумі 17 665 тис. грн.).

Рядок 3250 «Інші надходження» розділу «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» включає надходження від повернення фінансової допомоги.

Рядок 3290 «Інші платежі» розділу «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» включає витрачання на поповнення довгострокових банківських депозитів на суму 90 398 тис. грн. (2017 р.: 6 719 тис. грн.) та розрахунки за виданою фінансовою допомогою в сумі 52 000 тис. грн. (2017 р.: 49 000 тис. грн.).

В.о. Голови Правління

Віталій Корнієвський

Головний бухгалтер

Галина Лучко

18 березня 2019 р.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

ПРАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

КОДИ		
2018	12	31
00186536		

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Підприємство: ПРАТ "ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ"

Звіт про власний капітал
за 2018 р.

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зарєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непохритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	49 720	3 342 226	114 627	12 430	(2 134 352)	-	(761)	1 383 890
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	11 517	-	-	7 347	-	-	18 864
Скоригований залишок на початок року	4095	49 720	3 353 743	114 627	12 430	(2 127 005)	-	(761)	1 402 754
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(428 449)	-	-	(428 449)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	328 090	-	-	(24 202)	-	-	303 888
Дооцінка(уцінка) необоротних активів	4111	-	328 090	-	-	-	-	-	328 090
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(24 202)	-	-	(24 202)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зарєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПРАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	120	-	-	-	761	881
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(229 428)	-	-	229 428	-	-	-
Інші зміни в капіталі внаслідок застосування нових стандартів фінансової звітності	4291	-	-	-	-	(3 299)	-	-	(3 299)
Разом змін у капіталі	4295	-	98 662	120	-	(226 522)	-	761	(126 979)
Залишок на кінець року	4300	49 720	3 452 405	114 747	12 430	(2 353 527)	-	-	1 275 775

Звіт про власний капітал
за 2017 р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	49 720	2 143 793	114 627	12 430	(2 250 006)	-	-	70 564
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	49 720	2 143 793	114 627	12 430	(2 250 006)	-	-	70 564
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	61 023	-	-	61 023
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	1 349 920	-	-	(77 992)	-	-	1 271 928
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	1 349 920	-	-	-	-	-	1 349 920
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(77 992)	-	-	(77 992)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПРАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	(761)	(761)
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
4275	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4290	-	(139 970)	-	-	139 970	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4295	-	1 209 950	-	-	123 001	-	(761)	1 332 190
Разом змін у капіталі		49 720	3 353 743	114 627	12 430	(2 127 005)	-	(761)	1 402 754
Залишок на кінець року	4300								

В. о. Голови Правління

Віталій Корнієвський

Головний бухгалтер

Галина Лучко

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

18 березня 2019 р.

1. Інформація про Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» (далі – «Підприємство») є правонаступником організованого шляхом перетворення у 1994 році державного Електрометалургійного заводу «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна, заснованого у 1932 році, у Відкрите акціонерне товариство «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна» відповідно до Указу Президента України від 15 червня 1993 р. № 210 «Про корпоратизацію підприємств» та наказу Міністерства економіки України від 27 серпня 1993 р. № 54 «Про затвердження переліку підприємств, що підлягають корпоратизації». Усі активи та зобов'язання Підприємства були внесені державою до його статутного капіталу. Згідно з вимогами українського законодавства 31 березня 2011 р. Підприємство змінило свою назву з Відкритого акціонерного товариства «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна» на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА». 7 червня 2017 р. річними Загальними зборами акціонерів Підприємства було прийнято рішення змінити тип Підприємства з публічного на приватне та змінити найменування з ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА».

Основним видом діяльності Підприємства та його дочірніх підприємств (далі разом іменованих «Група») є розробка, виробництво та реалізація металопродукції з нержавіючих, інструментальних, швидкорізальних, порошкових, підшипникових, легованих і конструкційних марок сталі. Продукція Групи використовується при виготовленні вузлів і деталей машин, інструментів для обробки металів і сплавів, труб, а також підшипників. Інформація про дочірні та асоційовані підприємства розкрита у Примітці 30.

Зареєстрованою юридичною адресою Групи є Україна, м. Запоріжжя, Південне шосе, 81. Основне місце ведення діяльності Групи знаходиться за адресою м. Запоріжжя, Південне шосе, 83. Станом на 31 грудня 2018 р. чисельність персоналу Групи становила 5 406 осіб (2017 р.: 5 540 осіб).

Станом на 31 грудня 2018 р. і 2017 р. акції Підприємства належали декільком юридичним і фізичним особам таким чином, що жоден з них або власників акцій таких осіб не мав одноосібного сукупного контролю над Підприємством.

Консолідована фінансова звітність Групи станом на 31 грудня 2018 р. і за рік, що закінчився зазначеною датою, була затверджена до опублікування 18 березня 2019 р.

Умови операційної діяльності та політична ситуація в Україні

Група здійснює свою діяльність в Україні. Хоча економіка України загалом вважається ринковою, вона продовжує демонструвати особливості, властиві перехідній економіці. Їй, зокрема, залишаються притаманними певні структурні диспропорції, низький рівень ліквідності ринків капіталу, порівняно висока інфляція, значний розмір зовнішнього та внутрішнього державного боргу.

Після різкого спаду у 2014-2016 роках, економіка країни почала демонструвати певні ознаки відновлення та зростання. Основними ризиками для сталої економічної динаміки залишаються напруженість у геополітичних відносинах з Російською Федерацією; відсутність чіткого консенсусу щодо напрямків проведення інституціональних реформ, зокрема в державному управлінні; судовичинстві та основних секторах економіки; прискорення трудової еміграції та низький рівень залучення інвестицій.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді. За станом на 31 грудня 2018 та 2017 рр. у Групи не було активів, розташованих безпосередньо у Криму, Донецькій та Луганській областях.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

2. Принцип безперервності діяльності

Станом на 31 грудня 2018 р. поточні активи Групи перевищили поточні зобов'язання на 745 795 тис. грн. (2017 р.: поточні зобов'язання перевищили поточні активи на 1 778 158 тис. грн.). При цьому, внаслідок коливання цін на сировину та енергоресурси у 2018 р. Група отримала чистий збиток у розмірі 428 449 тис. грн. (2017 р.: чистий прибуток становив 61 023 тис. грн.).

Керівництво вважає, що застосування принципу безперервності діяльності Групи для підготовки даної консолідованої фінансової звітності є доречним у поточних обставинах, виходячи з наступних міркувань.

Група є одним із найбільшим експортерів металургійної продукції та виробляє високоякісні металургійні вироби широкої номенклатури, на які існує сталий попит. Питома вага експорту готової продукції складала 62% від загального доходу від реалізації продукції за 2018 рік (2017 р.: 63%), що дозволило Групі отримати валовий прибуток у розмірі 519 487 тис. грн. (2017 р.: 1 013 845 тис. грн.) та чисті грошові потоки від операційної діяльності в розмірі 596 471 тис. грн. (2017 р.: 502 120 тис. грн.).

Крім того, Група запроваджує програми з підвищення ефективності виробництва, зокрема, шляхом впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, а також оптимізації постійних витрат. Керівництво вважає, що комплекс таких заходів разом із наявним портфелем замовлень на наступний рік дозволить забезпечити прибутковість діяльності Групи у майбутньому.

Протягом 2018 р. Група провела реструктуризацію кредитів, у результаті якої Група узгодила з банками-кредиторами нові графіки погашення заборгованості з кінцевим терміном погашення у 2020-2021 рр. Як зазначено у Примітці 15, станом на звітну дату Група порушила вимоги щодо деяких фінансових показників за кредитними договорами з двома банками. Заборгованість за цими кредитами у розмірі 1 082 734 тис. грн. було представлено у складі довгострокових зобов'язань відповідно до умов кредитних договорів, оскільки Група отримала повідомлення від відповідних банків, у яких вказано, що до Групи не буде застосовано жодних санкцій та вимог дострокового повернення, незважаючи на порушення вимог виконання зазначених фінансових показників.

На основі вищенаведених міркувань дана консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу безперервності діяльності, який передбачає, що Група буде продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому, а також зможе реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання в ході звичайної діяльності.

3. Основа подання

Консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу історичної вартості, за винятком таких груп основних засобів: будівлі та споруди, машини та обладнання, транспортні засоби, інвентар та офісне обладнання, які були оцінені за справедливою вартістю.

Ця консолідована фінансова звітність подана в українських гривнях. Усі суми округлені до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Заява про відповідність

Консолідована фінансова звітність Підприємства та його дочірніх підприємств складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») у редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»), а також вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Складання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних суттєвих облікових оцінок. Воно також вимагає використання керівництвом суджень у процесі застосування облікової політики Групи. Інформація про статті, пов'язані з підвищеним ступенем суджень або складності, а також статті, де оцінки та судження є суттєвими для консолідованої фінансової звітності, подається у Примітці 5.

Принципи консолідації

Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Підприємства та його дочірніх підприємств. Фінансова звітність дочірніх підприємств складена на ту ж звітну дату, що й звітність Підприємства, з використанням єдиної облікової політики. Коригування здійснювалися для приведення у відповідність будь-яких можливих відхилень в обліковій політиці.

Дочірні підприємства включаються до консолідованої фінансової звітності з моменту їх створення Підприємством і до дати їх реалізації.

Усі внутрігрупові сальдо та операції, а також нереалізований прибуток, що виникає у результаті внутрішньо групових операцій, були повністю виключені при складанні консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані збитки виключаються, за винятком випадків, коли понесені витрати не можуть бути відшкодовані.

4. Облікова політика

4.1 Зміни в обліковій політиці

Група вперше застосувала МСФЗ 15 «Виручка за договорами з покупцями» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» з 1 січня 2018 р. Характер та вплив змін, які було обумовлено застосуванням цих стандартів фінансової звітності описано нижче. У 2018 р. також було вперше застосовані інші поправки до стандартів та роз'яснень, які не мали впливу на цю фінансову звітність Групи. Група не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення чи поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

МСФЗ 15 «Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ 15 замінює собою МСБО 18 «Дохід», МСБО 11 «Будівельні контракти» та пов'язані з ними інтерпретації та з деякими виключеннями застосовується щодо всіх договорів продажу з клієнтами. МСФЗ 15 запроваджує п'ятиступеневу модель обліку доходів за договорами з клієнтами та вимагає, щоб дохід визначався у сумі компенсації, право на отримання якої Група очікує в обмін на передачу товарів і послуг клієнту.

Група застосувала метод модифікованого ретроспективного застосування нового стандарту. МСФЗ 15 вимагає від керівництва робити судження при аналізі всіх доречних фактів та обставин на кожному з етапів моделі для договорів продажу з клієнтами. На основі проведеного аналізу договорів продажу з клієнтами, Керівництво дійшло висновку, що застосування нового стандарту до договорів з покупцями не мало впливу на прибуток або збиток Групи.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та набирає чинності з 1 січня 2018 р. МСФЗ 9 об'єднує разом три аспекти обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування.

Група застосувала МСФЗ 9 на перспективній основі на дату першого застосування, 1 січня 2018 р. Відповідно, Група не здійснювала перерахунок порівняльної інформації, яку подано відповідно до МСБО 39, та визнало різницю, яка виникла внаслідок першого застосування МСФЗ 9, безпосередньо у складі накопиченого збитку. Нижче наведено вплив застосування МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 р.:

	<u>Код рядка</u>	<u>31 грудня 2017 р.</u>	<u>Коригування</u>	<u>1 січня 2018 р.</u>
II. Оборотні активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 331 809	(2 993)	1 328 816
Гроші та їх еквіваленти	1165	138 968	(251)	138 717
Поточні фінансові інвестиції	1160	191 681	(55)	191 626
I. Власний капітал				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 127 005)	(3 299)	(2 130 304)

МСФЗ 9 передбачає, що знецінення фінансових активів має здійснюватися з використанням моделі очікуваних кредитних збитків, а не на основі зазначених збитків, як було передбачено МСБО 39. Внаслідок застосування МСФЗ 9 Група визнала додаткове знецінення для дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів, а також депозитів, які було представлено у складі поточних фінансових інвестицій, на загальну суму 3 299 тис. грн. Також Керівництво визначило, що застосування МСФЗ 9 не мало впливу на класифікацію та оцінку фінансових інструментів, а також через відсутність похідних фінансових інструментів не було впливу від обліку хеджування.

4.2 Основні положення облікової політики

Перерахунок іноземних валют

Дана консолідована фінансова звітність Групи подана в українських гривнях, що є функціональною валютою та валютою подання консолідованої звітності Групи.

Операції, деноміновані у валютах, що не є функціональною валютою (іноземні валюти), первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Немонетарні статті, відображені за первісною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату первісної транзакції. Немонетарні статті, відображені за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визнання справедливої вартості. Усі курсові різниці, що виникли, відображаються у прибутках і збитках.

Основні засоби

Балансова вартість усіх груп основних засобів, за виключенням земельних ділянок та незавершених капітальних інвестицій обліковується за моделлю переоцінки. Група регулярно проводить аналіз балансової вартості основних засобів для визначення необхідності проведення чергової переоцінки.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості Групи визначається шляхом порівняння з ринковою ціною аналогічних об'єктів на дату оцінки. Справедлива вартість спеціалізованих машин, обладнання, інструментів та інвентарів визначається за принципом залишкової відновлювальної вартості у зв'язку з відсутністю ринкової вартості для таких основних засобів. До наступної переоцінки об'єкти основних засобів обліковуються за переоціненою вартістю за вирахуванням подальшого зносу та знецінення.

Для основних засобів, які переоцінюються за справедливою вартістю в фінансовій звітності на періодичній основі, Група визначає необхідність їх переміщення між рівнями ієрархії, повторно аналізуючи їх класифікацію (на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Земельні ділянки відображаються за первісною вартістю. Суттєві облікові судження та фактори, які враховуються при визначенні справедливої вартості основних засобів вказані в Примітці 5.

Збільшення вартості у результаті переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу та включається до іншого додаткового капіталу у складі власного капіталу. Однак та частина збільшення вартості, яка відновлює зменшення вартості від переоцінки того ж активу, яка раніше була визнана у складі прибутку або збитку, визнається у звіті про сукупний дохід.

Зменшення вартості від переоцінки відображається у звіті про сукупний дохід, за винятком тієї його частини, яка зараховується проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного у іншому додатковому капіталі.

Щорічне перенесення сум з іншого додаткового капіталу до складу нерозподіленого прибутку здійснюється в розмірі різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активу, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активу. При вибутті активу сума іншого додаткового капіталу, яка стосується цього активу, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Незавершене будівництво відображається за собівартістю та являє собою основні засоби, будівництво яких ще не завершено. Амортизація цих активів не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію.

Балансова вартість основних засобів аналізується на предмет знецінення, коли події або зміни в обставинах указують на те, що відшкодування балансової вартості неможливе. Об'єкт основних засобів знімається з обліку при вибутті або у випадку, коли від подальшого використання активу не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток, що виникає у зв'язку зі зняттям активу з обліку (розрахований як різниця між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу), включається до прибутків та збитків того періоду, в якому актив знімається з обліку.

Накопичена амортизація на дату переоцінки виключається проти валової балансової вартості активу, а чиста сума перераховується до переоціненої суми активу.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується за прямолінійним методом. Нарахування амортизації починається з моменту, коли актив є придатним до його використання за призначенням. Строки корисного використання основних засобів є такими:

Будівлі та споруди	4-108 років
Машини та обладнання	1-81 роки
Транспортні засоби	2-75 років
Інвентар та офісне обладнання	3-76 років

Група має право власності на невикористані та соціальні активи, в основному, будівлі та об'єкти соціальної інфраструктури. Об'єкти соціальної інфраструктури не відповідають визначенню активу, що надає економічну вигоду, згідно з МСФЗ, і тому такі об'єкти не відображені у цій фінансовій звітності. Витрати на будівництво та експлуатацію об'єктів соціальної інфраструктури відносяться на витрати у періоді, в якому вони були понесені.

Витрати за кредитами банків

Витрати за кредитами банків капіталізуються як частина вартості активів за умови, що вони прямо стосуються придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, що задовольняє встановленим критеріям. Якщо вони не пов'язані з таким активом, вони відносяться на витрати у періоді, в якому були понесені. Протягом 2017-2018 рр. Група не капіталізувала відсотки за кредитами банків як частину активів.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають програмне забезпечення для бухгалтерського обліку, патентні та інші майнові права, придбані окремо від бізнесу, й первісно оцінюються за вартістю придбання. Після первісної оцінки нематеріальні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення.

Всі нематеріальні активи Групи мають обмежений строк корисної служби та амортизуються протягом строків їх корисного використання, оцінюються на предмет знецінення за наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженими строками корисного використання переглядаються, як мінімум, щорічно наприкінці кожного звітного року. Зміни очікуваного строку корисного використання або очікуваного характеру отримання майбутніх економічних вигід, втілених в активі, відображаються шляхом зміни періоду або методу амортизації, залежно від ситуації, і вважаються змінами в облікових оцінках.

Строки корисного використання всіх нематеріальних активів Групи вважаються обмеженими та становлять від 2 до 20 років.

Знецінення нефінансових активів

На кожен звітну дату Група визначає наявність ознак можливого знецінення активу. При виникненні таких ознак або у випадку, коли існує вимога щорічного тестування активу на предмет знецінення, Група визначає вартість очікуваного відшкодування активу. Вартість очікуваного відшкодування активу є більшою з двох сум: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію, або вартості його подальшого використання.

Вартість очікуваного відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження грошових коштів, і ці кошти, в основному, не залежать від інших активів Групи. Коли балансова вартість активу перевищує його вартість очікуваного відшкодування, вважається, що актив знецінений, і його вартість списується до вартості очікуваного відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризики, властиві активу. Збитки від знецінення відображаються у прибутках та збитках в тих категоріях витрат, які відповідають функціям знеціненого активу.

На кожен звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від знецінення, визнаний стосовно активу раніше, вже не існує або зменшився. За наявності таких ознак здійснюється оцінка вартості очікуваного відшкодування активу.

Раніше визнаний збиток від знецінення сторнується тільки в тому випадку, якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення вартості очікуваного відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від знецінення. У такому разі балансова вартість активу збільшується до вартості очікуваного відшкодування. Збільшена шляхом сторнування збитку від зменшення корисності балансова вартість активу не повинна перевищувати ту його балансову вартість (за вирахуванням амортизації), яка мала б місце, якби збиток від знецінення не був відображений у складі прибутків та збитків попередніх років. Після такого сторнування амортизаційні витрати майбутніх періодів коригуються таким чином, щоб забезпечити планомірне списання переоціненої балансової вартості активу за вирахуванням його залишкової вартості протягом решти строку його корисного використання.

Фінансові інструменти – первісне визнання та подальша оцінка

Фінансовим інструментом є будь-який договір, що призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструменту власного капіталу в іншого суб'єкта господарювання.

(i) Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Фінансові активи при первісному визнанні класифікуються як ті, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід та за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових активів при первісному визнанні залежить від характеристик передбачених договором грошових потоків по фінансовому активу та бізнес-моделі, яку застосовує Група для управління цими активами. За винятком торгової дебіторської заборгованості, яка не містить значного компонента фінансування або до якої Група застосувала спрощення практичного характеру, Група при первісному визнанні оцінює фінансовий актив за справедливою вартістю, збільшеною у випадку фінансового активу, що оцінюється не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток, на суму витрат за угодою. Дебіторська заборгованість, яка

не містить значного компонента фінансування або до якої Група застосувала спрощення практичного характеру, оцінюється за ціною угоди, що визначається відповідно до МСФЗ 15, як описано у розділі «Виручка за договорами з покупцями» нижче.

Для того, щоб класифікувати актив та оцінювати його за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід, необхідно, щоб договірні умови цього активу обумовлювали отримання грошових потоків, які є «виключно платежем в рахунок основної суми боргу та відсотків» на непогашену частину основної суми боргу. Ця оцінка називається SPPI-тестом і виконується на рівні кожного інструменту.

Бізнес-модель, яка використовується Групою для управління фінансовими активами, описує спосіб, яким Група управляє своїми фінансовими активами щоб генерувати грошові потоки. Бізнес-модель визначає, будуть грошові потоки отримані внаслідок передбачених договором грошових потоків, чи внаслідок продажу фінансових активів або і того, і іншого.

Всі операції купівлі або продажу фінансових активів, які вимагають поставки активів в строк, що встановлюється законодавством, або у відповідності з правилами, встановленими на певному ринку (торгівля на стандартних умовах) визнаються на дату укладання угоди тобто на дату, коли Група зобов'язується придбати або продати актив.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за чотирма категоріями:

- Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю (боргові інструменти).
- Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків та збитків (боргові інструменти).
- Фінансові активи, класифіковані на розсуд суб'єкта господарювання як ті, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід без подальшої рекласифікації накопичених прибутків та збитків при припиненні визнання (інструменти капіталу).
- Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. Група не мала фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків та збитків, фінансових активів, класифікованих на розсуд суб'єкта господарювання як ті, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід без подальшої рекласифікації накопичених прибутків та збитків при припиненні визнання, а також фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю

Група оцінює фінансові активи за амортизованою вартістю, якщо виконуються наступні вимоги:

- Фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків; та
- Договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання у вказані дати грошові потоки, які є виключно виплатами в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу.

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю, після первісного визнання оцінюються з використанням методу ефективної процентної ставки і до них застосовуються вимоги щодо знецінення. Прибутки та збитки визнаються у складі прибутків та збитків у випадку припинення визнання активу, його модифікації або знецінення.

Фінансові активи Групи, що оцінюються за амортизованою вартістю, включають торгівлю та іншу дебіторську заборгованість, а також депозити, включені до інших необоротних активів та/або поточних фінансових інвестицій.

Припинення визнання

Фінансовий актив (або, де може бути застосовано, частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися у балансі, якщо:

- строк дії прав на отримання грошових потоків від активу минув; або
- Група передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання з виплати третій стороні отримуваних грошових потоків у повному обсязі та без суттєвої затримки за «транзитною» угодою; та або (а) передала практично всі ризики та вигоди від активу; або (б) не передала, але й не зберігає за собою практично всіх ризиків та вигід від активу, але передала контроль над цим активом.

Якщо Група передала всі свої права на отримання грошових потоків від активу або уклало транзитну угоду, воно оцінює, чи зберегло воно ризики та вигоди, пов'язані з правом власності, та, якщо так, в якому обсязі. Якщо Група не передала, але й не зберігає за собою практично всіх ризиків та вигід від активу, а також не передала контроль над активом, Група продовжує визнавати переданий актив в тій мірі, в якій воно продовжує свою участь у переданому активі.

Триваюча участь, яка набуває форми гарантії за переданим активом, визнається за найменшою з таких величин: первісною балансовою вартістю активу або максимальною сумою, виплата якої може вимагатися від Групи.

Знецінення фінансових активів

Група визнає резерв очікуваних кредитних збитків для всіх боргових інструментів, які не відображаються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток. Очікувані кредитні збитки розраховуються на основі різниці між грошовими потоками, що належать у відповідності із договором, та всіма грошовими потоками, які Група очікує отримати, дисконтованої з використанням початкової ефективної процентної ставки або її приблизного значення. Очікувані грошові потоки включають грошові потоки від продажу заставного майна або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною контрактних умов.

Очікувані кредитні збитки визнаються у два етапи. У випадку фінансових інструментів, по яким з моменту їх первісного визнання кредитний ризик суттєво не збільшився, створюється резерв очікуваних кредитних збитків щодо кредитних збитків, які можуть виникнути внаслідок дефолтів, можливих протягом наступних 12 місяців (12-місячні очікувані кредитні збитки). Для фінансових інструментів, по яким з моменту їх первісного визнання кредитний ризик збільшився суттєво, створюється резерв очікуваних кредитних збитків щодо кредитних збитків, які очікуються протягом залишкового строку дії цього фінансового інструменту, незалежно від строків настання дефолту (очікувані кредитні збитки за весь строк).

Для дебіторської заборгованості Група застосовує спрощений підхід до розрахунку очікуваних кредитних збитків. Таким чином, Група не відстежує зміни у кредитному ризику, але замість цього визнає резерв очікуваних кредитних збитків на весь період. Група розробило матрицю резерву (Примітка 11), яка базується на його історичному досвіді виникнення кредитних збитків, скоригованому з урахуванням прогностичних факторів, специфічних для дебіторів та економічних умов.

(ii) Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання при первісному визнанні класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток, кредити та позики, кредиторська заборгованість або похідні інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні.

Фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю, скоригованою у випадку кредитів та позик на безпосередньо пов'язані з ними транзакційні витрати.

Фінансові зобов'язання Групи включають кредиторську заборгованість та кредити та позики. Група не має фінансових зобов'язань за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток або похідних інструментів, визначених як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових зобов'язань залежить від їх класифікації.

Кредиторська заборгованість, кредити та позики

Після первісного визнання кредиторська заборгованість, кредити та позики оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Відповідні доходи та витрати визнаються у прибутках та збитках при припиненні визнання зобов'язань, а також по мірі нарахування амортизації.

Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів чи премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною відсоткової ставки.

Група відображає зобов'язання за тілом кредиту в складі кредитів банків, а зобов'язання за нарахованими процентами до сплати у складі інших поточних зобов'язань.

Припинення визнання

Фінансове зобов'язання припиняє визнаватися у звіті про фінансовий стан, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув. Якщо існуюче фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням

перед тим же кредитором, на суттєво відмінних умовах, або якщо умови існуючого зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання та початок визнання нового зобов'язання, а різниця у балансовій вартості визнається у прибутках та збитках.

(iii) Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а чиста сума – поданню в звіті про фінансовий стан тоді і тільки тоді, коли є здійснення в цей момент юридичне право на взаємозалік визнаних сум, а також намір здійснити розрахунок на нетто-основі, або реалізувати активи та одночасно з цим погасити зобов'язання.

Запаси

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Собівартість запасів визначається за середньозваженим методом. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати та відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на основі нормального завантаження виробничих потужностей. Чиста вартість реалізації являє собою оціночну ціну продажу в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням оціночних витрат на доробку та витрат, необхідних для реалізації.

Виручка за договорами з покупцями

Виручка по договорах з покупцями визнається, коли контроль над товарами або послугами передається покупцю в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Група очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві. Група дійшло висновку, що, як правило, воно виступає в якості принципала в укладених ним угодах, що передбачають отримання виручки, оскільки Група контролює товари або послуги до їх передачі покупцеві.

Виручка від реалізації металопродукції визнається у той момент часу, коли контроль над активом передається покупцеві, що відбувається, як правило, при відвантаженні або доставці товарів.

Група оцінює наявність в договорі інших обіцянок, які являють собою окремі обов'язки до виконання (наприклад, гарантії), на які потрібно розподілити частину ціни угоди. При визначенні ціни угоди у випадку реалізації металопродукції Група бере до уваги вплив змінного відшкодування, наявність значних компонентів фінансування, негрошове відшкодування і відшкодування, що підлягає сплаті клієнту (якщо такі є).

Змінне відшкодування

Якщо відшкодування за договором включає змінну суму, Група оцінює суму відшкодування, право на яке Група отримає в обмін на передачу товарів покупцеві. Змінне відшкодування оцінюється в момент укладання договору та щодо його оцінки застосовується обмеження до тих пір, поки не буде дуже ймовірним, що при вирішенні невизначеності, притаманній змінному відшкодуванню, не відбудеться значного зменшення суми, визнаної накопичувальним підсумком виручки. Існуючі договори на реалізацію металопродукції не надають клієнтам права на повернення продукції належної якості і не включають зворотні знижки за обсяг, тому не призводять до визнання змінного відшкодування.

Значний компонент фінансування

Як правило, Група отримує від своїх клієнтів короткострокові аванси. В результаті використання спрощення практичного характеру, передбаченого МСФЗ 15, Група не коригує обіцяну суму відшкодування з урахуванням впливу значного компонента фінансування, якщо в момент укладання договору вона очікує, що період між передачею обіцяного товару чи послуги клієнту та оплатою покупцем за цей товар або послугу буде складати не більше одного року.

Гарантійні зобов'язання

Група зазвичай надає стандартні гарантії на проведення ремонту по усуненню дефектів проданих товарів, які існували на момент реалізації. Такі гарантії типу «гарантія-відповідність» обліковуються у відповідності з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». Облікова політика стосовно забезпечень та умовних зобов'язання подано нижче.

Визнання собівартості реалізованої продукції

Витрати, пов'язані з отриманням доходу від операції, визнаються одночасно з відповідним доходом.

Податок на додану вартість до відшкодування

Податок на додану вартість (ПДВ) до відшкодування стосується придбаних запасів, основних засобів і послуг. Податкові органи дозволяють проводити розрахунки за нарахованим ПДВ за вирахуванням вхідного ПДВ.

Керівництво Групи переконане, що сума до відшкодування з бюджету буде або отримана у вигляді грошових коштів, або зарахована проти заборгованості з ПДВ за реалізованою продукцією.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти у звіті про фінансовий стан включають грошові кошти в банках і в касі та короткострокові депозити з первісним строком погашення до 3 місяців.

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти та короткострокові депозити згідно з визначенням вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

Резерви

Резерви визнаються, якщо Група має поточне зобов'язання (юридичне або конструктивне), що виникло в результаті минулої події, відтік економічних вигід, який буде потрібний для погашення цього зобов'язання, є ймовірним, і може бути отримана надійна оцінка суми такого зобов'язання. Якщо Група збирається отримати відшкодування деякої частини або всіх резервів, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тому випадку, коли отримання відшкодування не підлягає сумніву. Якщо вплив вартості грошей у часі є суттєвим, резерви дисконтуються за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає, коли це застосовується, ризики, характерні для конкретного зобов'язання.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення

Група здійснює встановлені згідно з діючими протягом року нормами відрахування до Державного пенсійного фонду України, виходячи з розміру виплачуваної заробітної плати. Ці відрахування відносяться на витрати у періоді нарахування відповідних витрат із заробітної плати. Група не має юридичних або конструктивних зобов'язань зі здійснення додаткових відрахувань за такими пенсійними виплатами. Єдиним зобов'язанням Групи є своєчасне відрахування належних сум до Державного пенсійного фонду України.

Крім цього, Група має дві суттєві пенсійні програми зі встановленими виплатами, що не мають виділених джерел їх забезпечення. Ці програми включають: а) юридичні зобов'язання Групи з виплати одноразової суми при виході на пенсію працівникам, що мають тривалий стаж роботи, і здійснення інших виплат у зв'язку з виходом на пенсію відповідно до колективних договорів, і б) законодавчо встановлене зобов'язання Групи компенсувати Пенсійному фонду України суми додаткових пенсій, виплачуваних деяким категоріям колишніх та поточних працівників Групи.

Витрати на здійснення виплат у рамках зазначених вище програм зі встановленими виплатами розраховуються окремо за кожною програмою з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць стосовно працівників, що мають право на такі виплати. Керівництво використовує актуарну методику при розрахунках сум, пов'язаних із зобов'язаннями з пенсійного забезпечення на кожен звітну дату. Фактичні результати можуть відрізнятися від відповідних оцінок на певну дату.

Податок на прибуток

Поточний податок на прибуток

Податкові активи та зобов'язання з поточного податку за поточні та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваною до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, застосовувані для розрахунків цієї суми, – це ставки та законодавство, прийняті або фактично прийняті на звітну дату. Податок на прибуток нараховується Групі на прибуток до оподаткування, розрахований відповідно до податкового законодавства України і з використанням податкових ставок, прийнятих на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом зобов'язань шляхом визначення тимчасових різниць на звітну дату між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає у результаті первісного визнання гудвілу, активу або зобов'язання, у ході операції, що не є об'єднанням бізнесу, і на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- стосовно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із частками участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі зменшення тимчасової різниці, та існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде зменшена у найближчому майбутньому.

Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються за всіма неоподатковуваними тимчасовими різницями, невикористаними податковими пільгами і невикористаними податковими збитками, у тій мірі, в якій існує значна ймовірність того, що буде існувати оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути зараховані неоподатковувані тимчасові різниці, невикористані податкові пільги та невикористані податкові збитки, крім випадків, коли:

- відстрочений актив з податку на прибуток, що стосується неоподаткованої різниці, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання, яке виникло не внаслідок об'єднання бізнесу та яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- стосовно неоподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із частками участі у спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються тільки у тій мірі, в якій є значна ймовірність того, що тимчасові різниці будуть використані у найближчому майбутньому, і буде отриманий оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути використані тимчасові різниці.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та знижується у тій мірі, в якій отримання достатнього оподаткованого прибутку, що дозволить використовувати всі або частину відстрочених податкових активів, оцінюється як малоімовірне. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються у тій мірі, в якій виникає значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить використати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за податковими ставками, що, як передбачається, будуть застосовуватися в тому звітному періоді, в якому актив буде реалізований, а зобов'язання – погашене, на основі податкових ставок (і податкового законодавства), які станом на звітну дату були введені в дію або фактично введені в дію.

Відстрочений податок на прибуток, що стосується статей, визнаних безпосередньо у капіталі або іншому сукупному доході, визнається у складі капіталу або іншого сукупного доходу, а не у прибутках та збитках.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання заліковуються один проти одного, якщо є юридично закріплене право заліку поточних податкових активів та зобов'язань, і відстрочені податки стосуються того ж податкового органу.

Умовні зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображені в цій консолідованій фінансовій звітності за винятком випадків, коли існує ймовірність, що для погашення зобов'язання буде необхідне вибуття ресурсів, що втілюють економічні вигоди, та існує можливість достовірно визначити суму зобов'язання. Інформація про ці зобов'язання розкривається за винятком випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, є віддаленою.

Зміна класифікації

Певні зміни у класифікації інших операційних витрат було зроблено щодо порівняльної інформації у консолідованій фінансовій звітності з метою відповідності класифікації звітного періоду. Такі зміни не мали впливу на суму чистого збитку/прибутку або чистих активів Групи.

4.3 Стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності

Нижче наводяться стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску консолідованої фінансової звітності Групи. До переліку включені випущені стандарти та інтерпретації, які Група планує застосувати у майбутньому. Група має намір застосувати ці стандарти, якщо вони застосовні, з дати набрання ними чинності.

Поправки до МСФЗ 10 та МСБО 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 та МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається, асоційованого підприємства або спільного підприємства або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, який виникає в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованого підприємства або спільного підприємства. Рада з МСФЗ перенесла дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, однак організація, яка застосовує дані поправки достроково, повинна застосовувати їх перспективно. Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Групи.

МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 був випущений в січні 2016 р. і замінює собою МСБО 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР 15 «Операційна оренда – стимули» і Роз'яснення ПКР 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в звіті про фінансовий стан, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів – щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміна термінів оренди, зміна майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимогами МСБО 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСБО 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову. Крім цього, МСФЗ 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСБО 17.

МСФЗ 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організацією МСФЗ 15. Орендар має право застосовувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення. Група знаходиться в процесі аналізу впливу МСФЗ 16 на фінансову звітність. В цілому, Група не очікує суттєвого впливу від застосування МСФЗ 16 на свій звіт про фінансовий стан та власний капітал.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»

МСФЗ 17, виданий в травні 2017 р. та чинний для звітних періодів, починаючи з або після 1 січня 2021 р., розкриває комплексну модель страхових контрактів, покриваючи всі відповідні аспекти бухгалтерського обліку. В основі МСФЗ 17 лежить універсальна модель, доповнена: специфікою застосування контрактів, що відповідають умовам прямої участі (підхід з нефіксованою оплатою); спрощений підхід (підхід із розміщенням премій) в основному, застосовується при короткострокових контрактах. МСФЗ 17 замінить МСФЗ 4 «Страхові контракти». МСФЗ 17 суттєво змінить облік фінансової звітності за МСФЗ для страхових компаній. Стандарт матиме значний вплив на інформаційну базу, системи та процеси, що застосовувались з метою підготовки інформації для фінансової звітності. Нова модель вірогідно вплине на прибутки та сукупний капітал страхових компаній, що спричинить підвищення нестабільності у порівнянні з діючою моделлю. Також значною мірою буде здійснено вплив на основні показники діяльності компаній. Стандарт не матиме впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

Інтерпретація КІМСФЗ 23 «Невизначеність щодо умов оподаткування прибутку»

В червні 2017 р. РМСБО опублікувала Інтерпретацію КІМСФЗ 23 «Невизначеність щодо умов оподаткування прибутку», яка детально висвітлює застосування визнання та кількісного визначення вимог, зазначених в МСФЗ 12 «Податки на прибуток», коли існує неясність щодо умов оподаткування прибутку. Інтерпретація чинна для річних звітних періодів, починаючи з або після 1 січня 2019 р., проте доступні деякі полегшення при переході на стандарт. Застосування інтерпретації може викликати складнощі у компаній, особливо у тих, які функціонують у більш складному транснаціональному податковому середовищі. Компаніям доведеться також визначити чи вони організували відповідні процеси та процедури таким чином, щоб отримувати інформацію на регулярній основі, оскільки це необхідно для виконання вимог, зазначених в інтерпретації, та розкриття відповідної інформації. Інтерпретація не матиме впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

«Передплата з негативною компенсацією» – зміни до МСФЗ 9

Відповідно до МСФЗ 9 борговий інструмент може бути оцінений за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю із визнанням через інший сукупний дохід, за умови, що договірні грошові потоки є «виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною основною сумою» (критерій SPPI) та інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі для цієї класифікації. Поправки до МСФЗ 9 роз'яснюють, що фінансовий актив підпадає під критерій SPPI незалежно від події або обставин, що призводить до дострокового розірвання договору, і незалежно від того, яка сторона платить або отримує прийнятну компенсацію за дострокове припинення дії контракту. РМСБО також уточнила, що прибуток або збиток, що виникає внаслідок модифікації фінансового зобов'язання, яке не призводить до припинення визнання, розрахований шляхом дисконтування змін у договірних грошових потоках за первісною ефективною процентною ставкою, негайно визнається у прибутках та збитках. Зміни

застосовуються до річних періодів, що починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Поправки повинні застосовуватися ретроспективно; попереднє застосування допускається. Група оцінює потенційний вплив змін на фінансову звітність Групи.

«Довгострокові інвестиції у асоційовані та спільні підприємства» – Зміни до МСБО 28

Зміни пояснюють, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» до довгострокових інвестицій у асоційовані або спільні підприємства, до яких не застосовується метод оцінки участі у капіталі, що по суті є частиною чистої інвестиції в асоційоване чи спільне підприємство (довгострокові інвестиції). Це пояснення є актуальним, оскільки це означає, що модель очікуваних втрат згідно МСФЗ 9 застосовується до таких довгострокових інвестицій. Зміни застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 р., або після цієї дати. Суб'єкти господарювання повинні застосовувати зміни ретроспективно, за деякими винятками. Раннє застосування поправок допускається і має бути розкрито. Зміни не матимуть впливу на фінансову звітність або облікову політику Групи.

Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2015-2017 рр. (випущені у грудні 2017 р.)

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Зміни пояснюють, що коли суб'єкт господарювання отримує контроль над бізнесом, який є спільною операцією, він застосовує вимоги до об'єднання бізнесу, досягнутих поетапно, включаючи переоцінку раніше утримуваних часток у активах та зобов'язаннях спільної операції за справедливою вартістю. При цьому покупець переоцінює всю свою раніше утримувану частку у спільній операції. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до об'єднання бізнесу, для якого дата придбання є датою початку або датою після початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2019 р., або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСФЗ 11 «Спільна діяльність»

Сторона, яка бере участь у спільній операції, але не має спільного контролю, може отримати спільний контроль за спільною операцією, в якій діяльність спільної операції являє собою підприємство, як це визначено в МСФЗ 3. Поправки роз'яснюють, що раніше утримувані частки у цій спільній операції не переоцінюються. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до операцій, в яких він отримує спільний контроль на дату початку або після початку першого річного звітного періоду, який починається 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСБО 12 «Податок на прибуток»

Зміни пояснюють, що податкові наслідки доходу у формі дивідендів більш прямо пов'язані з минулими операціями чи подіями, які спричинили розподіл прибутку, ніж з виплатами власникам. Таким чином, суб'єкт господарювання визнає податкові наслідки доходу у формі дивідендів у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або капіталу, у відповідності до того, як суб'єкт господарювання спочатку визнав такі минулі операції чи події. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до річних звітих періодів, що починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСБО 23 «Витрати на позики»

Зміни пояснюють, що суб'єкт господарювання визнає як частину загальних позик будь-які позикові кошти, які спочатку були зроблені для розробки кваліфікованого активу, коли практично всі види діяльності, необхідні для підготовки цього активу для цільового використання чи продажу, завершені. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до витрат на позики, що були понесені на дату початку або після початку річного звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання застосовує ці поправки вперше. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до річних звітих періодів, що починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

Зміни до МСБО 19 «Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми»

Поправки до МСБО 19 розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми відбуваються у звітному періоді, суб'єкт господарювання зобов'язаний:

- Визначити вартість поточних послуг, що відноситься до залишку періоду після внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми, використовуючи актуарні припущення, використані для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з встановленими виплатами, які відображають виплати, запропоновані згідно з програмою і активи програми після цієї події.

- Визначити чисту величину відсотків за період, що залишився після внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми використовуючи: чисте зобов'язання (активу) програми з встановленими виплатами, що відображає виплати, запропоновані згідно з програмою і активи програми після цієї події; і ставку дисконтування, що застосовувалась для переоцінки цього чистого зобов'язання (активу) програми з встановленими виплатами.

Поправки також роз'яснюють, що суб'єкт господарювання повинен спершу визначити вартість послуг минулих періодів, або прибуток або збиток від погашення зобов'язань, без урахування впливу граничної величини активу. Ця сума визнається у прибутках та збитках. Після цього суб'єкт господарювання визначає вплив граничної величини активів після внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми. Зміна даного впливу, за винятком сум, включених у чисту величину відсотків, визнається у складі іншого сукупного доходу.

Дані поправки застосовуються до змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань згідно програми, що відбулися на дату або після початку першого річного звітного періоду, який починається 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Дані поправки застосовуватимуться Групою лише до будь-яких майбутніх змін до програми, її скорочення або погашення зобов'язань згідно програми.

«Визначення бізнесу» – Зміни до МСФЗ 3

Рада з МСФЗ видала поправки до визначення бізнесу в МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», щоб допомогти суб'єктам господарювання визначити, чи придбаний набір діяльностей та активів є бізнесом чи ні. Вони роз'яснюють мінімальні вимоги до бізнесу, відмінюють оцінку того, чи можуть учасники ринку замінити будь-які відсутні елементи, включають інструкції, щоб допомогти суб'єктам господарювання оцінити, чи придбаний процес є суттєвим, звужують визначення бізнесу та результатів діяльності, а також запроваджують опцію застосування тесту концентрації справедливої вартості. Разом із поправками були видані нові ілюстративні приклади.

Поправки повинні застосовуватися до операцій, які є об'єднаннями бізнесу або придбанням активів, для яких дата придбання є дата 1 січня 2020 р. або після початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2020 р. або після цієї дати. Таким чином, суб'єкти господарювання не повинні переглядати такі операції, які відбувалися в попередні періоди. Дозволяється дострокове застосування, яке повинно бути розкрито у фінансовій звітності. Оскільки поправки застосовуються перспективно до операцій або інших подій, що відбуваються на дату першого застосування, Група, ймовірно, не зазнає впливу цих поправок у перехідному періоді.

«Визначення суттєвості» – Поправки до МСБО 1 та МСБО 8

У жовтні 2018 р. Рада з МСФЗ видала зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» з метою узгодження визначення «суттєвості» у всіх стандартах та роз'яснення певних аспектів визначення. У новому визначенні стверджується, що «інформація є суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що пропущення, помилка або неясність презентації вплине на рішення первинних користувачів фінансової звітності загального призначення, прийняті на основі цієї фінансової звітності, яка містить фінансову інформацію про конкретного суб'єкта господарювання».

Поправки роз'яснюють, що суттєвість буде залежати від характеру або величини інформації, або обох. Суб'єктові господарювання необхідно оцінити, чи є інформація у відокремленому вигляді або в поєднанні з іншою інформацією суттєвою для фінансової звітності.

Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати, і повинні застосовуватися перспективно. Дозволяється дострокове застосування, яке має бути розкрито у фінансовій звітності.

Передбачається, що зміни до визначення суттєвості не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Групи, однак запровадження терміну «замаскована інформація» у визначенні потенційно може вплинути на те, як судження про суттєвість робляться на практиці, підвищуючи важливість того, яким чином інформація подається і організовується у фінансовій звітності.

Концептуальна основа фінансової звітності

Рада з МСФЗ опублікувала *Концептуальну основу фінансової звітності* у березні 2018 р. Вона встановлює повний набір понять для фінансової звітності, написання стандартів та рекомендацій для відповідальних за підготовку у розробці послідовної облікової політики та допомоги іншим у їхніх зусиллях для розуміння та тлумачення стандартів. Переглянута *Концептуальна основа для фінансової звітності (Концептуальна основа)* не є стандартом, і жодне поняття не відхиляє тих, що існують у будь-якому стандарті або будь-яких вимогах стандарту.

Для тих хто готує фінансову звітність і розроблює облікову політику на основі *Концептуальної основи*, вона діє для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати.

Зміни, внесені до *Концептуальної основи* можуть вплинути на застосування МСФЗ в ситуаціях, коли жоден стандарт не застосовується до конкретної операції або події.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

4.4 Виправлення помилок

Згідно з обліковою політикою Групи, групи основних засобів «Будівлі та споруди» та «Машини та обладнання» обліковуються за моделлю переоцінки. У процесі визначення справедливої вартості цих активів станом на 31 грудня 2018 р. Група виявила помилку у розрахунку справедливої вартості цих груп основних засобів станом на 31 грудня 2017 р. Помилка була виправлена шляхом перерахунку відповідних статей консолідованої фінансової звітності за попередній період наступним чином:

<i>Зміни у Балансі (Звіті про фінансовий стан)</i>	<i>Код рядка</i>	<i>Відображено в оприлюдненій раніше консолідованій фінансовій звітності на 31 грудня 2017 р.</i>	<i>Коригування</i>	<i>Скоригована сума на 31 грудня 2017 р.</i>
I. Необоротні активи				
Основні засоби	1010	4 766 698	24 597	4 791 295
Первісна вартість	1011	4 871 019	24 597	4 895 616
Усього за розділом I	1095	4 806 149	24 597	4 830 746
Баланс	1300	7 943 877	24 597	7 968 474
I. Власний капітал				
Капітал у дооцінках	1405	3 342 226	11 517	3 353 743
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 134 352)	7 347	(2 127 005)
Усього за розділом I	1495	1 383 890	18 864	1 402 754
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	317 193	5 733	322 926
Усього за розділом II	1595	1 644 101	5 733	1 649 834
Баланс	1900	7 943 877	24 597	7 968 474

<i>Зміни у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) за 2017 рік</i>	<i>Код рядка</i>	<i>Відображено в оприлюдненій раніше консолідованій фінансовій звітності за 2017 р.</i>	<i>Коригування</i>	<i>Скоригована сума за 2017 р.</i>
I. Фінансові результати				
Інші доходи	2240	9 093	14 853	23 946
Інші витрати	2270	(125 651)	(5 895)	(131 546)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	74 957	8 958	83 915
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(21 281)	(1 611)	(22 892)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	53 676	7 347	61 023
II. Сукупний дохід				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 629 200	15 639	1 644 839
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 534 095	15 639	1 549 734
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(273 684)	(4 122)	(277 806)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 260 411	11 517	1 271 928
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 314 087	18 864	1 332 951
IV. Розрахунок показників прибутковості акцій				
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,050	0,007	0,057
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,050	0,007	0,057

Зазначене виправлення не мало впливу на рух грошових коштів Групи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

5. Суттєві облікові судження та оціночні значення

Згідно з МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності», Група веде облік і подає операції та інші події відповідно до їхнього змісту та економічної сутності, а не тільки їхньої юридичної форми.

Складання консолідованої фінансової звітності вимагає від керівництва оцінок і припущень, що впливають на суми, відображені у фінансовій звітності та примітках до неї. Ці оцінки ґрунтуються на інформації, наявній на звітну дату. Отже, фактичні результати можуть відрізнятись від цих оцінок.

Основні оцінки та припущення про майбутні події, а також інші основні джерела невизначеності в оцінках, зроблених на звітну дату, які можуть являти собою значний ризик необхідності суттєвих коригувань балансової вартості активів і зобов'язань, розглядаються нижче.

Знецінення активів – визначення груп активів, що генерують грошові потоки

Згідно з МСФЗ (IAS) 36 «Знецінення активів», підприємства повинні проводити тестування одиниць, що генерують грошові потоки, на предмет знецінення. Одним із основних факторів при визначенні одиниці, що генерує грошові потоки, є можливість оцінити незалежні грошові потоки, що генеруються такою одиницею. Значна частина продукції багатьох визначених Групою одиниць, що генерують грошові потоки, споживається іншою одиницею, що генерує грошові потоки.

Група встановила, що достатня незалежна цінова інформація для правильного визначення одиниць, що генерують грошові потоки, існує на рівні Групи в цілому. В поточній економічній та політичній ситуації, що склались в Україні (Примітка 1), Групі досить складно оцінити прогнозні дані щодо генерування грошових потоків, та Група вживає всіх можливих заходів для найбільш достовірного прогнозування грошових потоків.

Резерви на знецінення активів

Суттєве судження використовується для оцінки очікуваних кредитних збитків. При визначенні очікуваних кредитних збитків враховуються такі фактори, як поточна загальна економічна кон'юнктура, галузеві економічні умови, а також історичні дані про поведінку споживачів продукції.

Зміни в економіці, промисловості, а також у фінансовому стані конкретних споживачів можуть викликати необхідність коригування резервів очікуваних кредитних збитків, відображених в консолідованій фінансовій звітності. Станом на 31 грудня 2018 і 2017 рр. були створені резерви очікуваних кредитних збитків для дебіторської заборгованості у сумі 3 296 тис. грн. і 9 тис. грн. відповідно (Примітка 11).

Крім того, Група розраховує чисту реалізаційну вартість запасів на кожну звітну дату. Станом на 31 грудня 2018 р. сума резерву на списання запасів до чистої реалізаційної вартості склала 49 942 тис. грн. (2017 р.: 16 028 тис. грн.) (Примітка 10). Розрахунок чистої реалізаційної вартості готової продукції ґрунтується на найбільш достовірній інформації, наявній на дату розрахунку. При такому розрахунку враховуються коливання ціни або собівартості, безпосередньо пов'язані з подіями, що відбуваються після звітної дати, якщо такі події підтверджують умови, що існували на кінець періоду.

Відстрочені податкові активи

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. При визначенні такої ймовірності використовуються оцінки, що ґрунтуються на очікуваних результатах діяльності Групи (Примітка 9).

Податок на додану вартість до відшкодування

Сума ПДВ до відшкодування переглядається на кожну звітну дату та зменшується у випадку відсутності ймовірності його заміщення сумою ПДВ до сплати, що матиме місце протягом обґрунтовано короткого періоду часу (зазвичай дванадцять місяців) від звітної дати. Група вважає, що сума ПДВ до отримання на 31 грудня 2018 р. буде повністю відшкодована в майбутньому.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення згідно з пенсійною програмою з визначеною виплатою

Група збирає інформацію стосовно своїх працівників і пенсіонерів, що отримують виплати, й використовує метод актуарної оцінки для визначення поточної вартості зобов'язань із виплати винагород по закінченні трудової діяльності та відповідної вартості поточних послуг працівників. При такому розрахунку використовуються демографічні припущення щодо майбутніх характеристик існуючих і колишніх працівників, що мають право на пенсійні виплати (смертність, як працівників, так і пенсіонерів, коефіцієнт плинності кадрів, непрацездатність, достроковий вихід на пенсію тощо), а також фінансові припущення (ставка дисконтування, майбутній рівень зарплат). Група використовує наявну інформацію про стаж його колишніх працівників на інших підприємствах, які є учасниками державної пенсійної програми з визначеною виплатою. Таким чином, Група обліковує виплати

копишнім працівникам згідно з вимогами обліку пенсійної програми з визначеною виплатою. Більш детальна інформація подана у Примітці 20.

Строки корисного використання основних засобів

Група оцінює строки корисного використання об'єктів основних засобів, на основі очікувань щодо їх майбутнього використання з урахуванням технологічного розвитку, конкуренції, змін ринкової кон'юнктури та інших чинників. Строки корисного використання основних засобів переглядаються не рідше одного разу на рік наприкінці кожного фінансового року. У випадку, якщо очікування відрізняються від попередніх оцінок, зміни обліковуються як зміни в облікових оцінках відповідно до МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». Зазначені оцінки можуть вплинути на балансову вартість основних засобів у звіті про фінансовий стан і знос, визнаний у прибутках та збитках.

Справедлива вартість та тестування на знецінення основних засобів

Балансова вартість усіх груп основних засобів, за виключенням земельних ділянок та капітальних інвестицій, обліковується за моделлю переоцінки. На 31 грудня 2018 р. Групою була проведена чергова переоцінка балансової вартості основних засобів, включених до груп: (i) будівлі та споруди та (ii) машини та обладнання.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості та неспеціалізованого обладнання була визначена шляхом порівняння з ринковою ціною аналогічних об'єктів на дату останньої оцінки на 31 грудня 2018 р. (рівень 2 ієрархії). Справедлива вартість спеціалізованих машин, обладнання була визначена за принципом залишкової відновлювальної вартості у зв'язку з відсутністю ринкової вартості для таких основних засобів (рівень 3 ієрархії). При встановленні справедливої вартості активів 3-го рівня ієрархії незалежні оцінювачі використовували метод визначення залишкової відновлюваної вартості, який полягає в розгляді вартості подібних активів, які можливо розглядати, як альтернативу оцінюваного активу, скориговану на фактичний знос (фізичний знос, функціональний знос та економічне знецінення). Об'єкти, подібні оцінюваному, повинні відповідати ряду вимог: (i) подібність основних характеристик і показників з оцінюваним об'єктом; (ii) наближеність у часі до дати оцінки даних за цінами об'єктів порівняння.

При визначенні фізичного зносу оцінювач ґрунтувався на визначенні ефективного віку та строку корисного використання. Величина ефективного віку визначалась виходячи з його фактичного віку з урахуванням поточного типу використання та методу розбивки (з умовної шкали технічного стану об'єктів).

При визначенні економічного знецінення для даної моделі, оцінювач застосовував основне припущення – визначення ставки дисконтування прогнозованих грошових потоків на 5 років із застосуванням середньозваженої вартості капіталу WACC у розмірі 22,93% (зокрема для її визначення, оцінювачем було застосовано такі ставки: безризикову ставку в доларі США 3,19%, ризик країни 7,83%, систематичний ризик на рівні коефіцієнту 1,35% тощо) та середнього індексу споживчих цін на рівні 5,23%.

При збільшенні застосованої ставки дисконтування (WACC), вартість оцінюваної одиниці зменшуватиметься, при зменшенні – вартість оцінюваної одиниці зростатиме.

Група оцінює необхідність проведення наступної переоцінки вищевказаних груп основних засобів на основі впливу ринкових та неринкових факторів, що можуть свідчити про можливість відхилення балансової вартості основних засобів від їх справедливої вартості, зокрема: істотне падіння або зростання ринкових цін, галузеві або економічні тенденції (Примітка 1), зміни ринкової кон'юнктури та інші чинники.

Група провела відповідний аналіз факторів, які могли б свідчити про можливість відхилення балансової вартості основних засобів від їх справедливої вартості станом на 31 грудня 2018 р. та прийшла до висновку, що балансова вартість основних засобів, включених до груп (iii) транспортні засоби та (iv) інвентар та офісне обладнання не відрізнялася суттєво від їх справедливої вартості, визначеної під час попередньої переоцінки за вирахуванням зносу, який було нараховано з того моменту.

ПРАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

6. Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції

<i>2018 рік</i>	<i>Земля та капітальні поліпшення</i>	<i>Будівлі та споруди</i>	<i>Машини та обладнання</i>	<i>Транспортні засоби</i>	<i>Інвентар та офісне обладнання</i>	<i>Незавершені капітальні інвестиції</i>	<i>Усього</i>
<i>Первісна або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2018 р.	18 456	2 754 223	1 888 098	148 660	86 179	27 477	4 923 093
Надходження	-	161	102 419	2 739	3 244	1 750	110 313
Вибуття	-	(34)	(10 995)	(1 427)	(2 400)	(256)	(15 112)
Переоцінка	-	140 936	(73 551)	-	-	-	67 385
На 31 грудня 2018 р.	18 456	2 895 286	1 905 971	149 972	87 023	28 971	5 085 679
<i>Знос</i>							
На 1 січня 2018 р.	(566)	(894)	(2 867)	(58 196)	(41 798)	-	(104 321)
Нараховано за рік	(33)	(132 023)	(197 927)	(7 121)	(9 270)	-	(346 374)
Вибуття	-	-	402	274	2 317	-	2 993
Переоцінка	-	131 905	197 443	-	-	-	329 348
На 31 грудня 2018 р.	(599)	(1 012)	(2 949)	(65 043)	(48 751)	-	(118 354)
<i>Балансова вартість</i>							
На 1 січня 2018 р.	17 890	2 753 329	1 885 231	90 464	44 381	27 477	4 818 772
На 31 грудня 2018 р.	17 857	2 894 274	1 903 022	84 929	38 272	28 971	4 967 325
<i>2017 рік перераховано</i>	<i>Земля та капітальні поліпшення</i>	<i>Будівлі та споруди</i>	<i>Машини та обладнання</i>	<i>Транспортні засоби</i>	<i>Інвентар та офісне обладнання</i>	<i>Незавершені капітальні інвестиції</i>	<i>Усього</i>
<i>Первісна або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2017 р.	18 456	1 718 554	1 563 497	148 308	81 433	42 179	3 572 427
Надходження	-	5 217	100 475	1 638	5 034	(14 702)	97 662
Вибуття	-	(1 480)	(24 193)	(1 286)	(288)	-	(27 247)
Переоцінка	-	1 031 932	248 319	-	-	-	1 280 251
На 31 грудня 2017 р.	18 456	2 754 223	1 888 098	148 660	86 179	27 477	4 923 093
<i>Знос</i>							
На 1 січня 2017 р.	(533)	(76 938)	(123 645)	(41 832)	(32 839)	-	(275 787)
Нараховано за рік	(33)	(75 515)	(114 299)	(17 282)	(9 149)	-	(216 278)
Вибуття	-	339	8 234	918	190	-	9 681
Переоцінка	-	151 220	226 843	-	-	-	378 063
На 31 грудня 2017 р.	(566)	(894)	(2 867)	(58 196)	(41 798)	-	(104 321)
<i>Балансова вартість</i>							
На 1 січня 2017 р.	17 923	1 641 616	1 439 852	106 476	48 594	42 179	3 296 640
На 31 грудня 2017 р.	17 890	2 753 329	1 885 231	90 464	44 381	27 477	4 818 772

Станом на 31 грудня 2018 р. Група провела чергову переоцінку груп основних засобів (i) будівлі та споруди та (ii) машини та обладнання. Загальний приріст вартості дооцінки основних засобів склав 396 733 тис. грн (за результатами переоцінки станом на 31 грудня 2017 р.: 1 658 314 тис. грн.). Приріст вартості, відображений у складі іншого сукупного доходу за 2018 рік, склав 398 019 тис. грн. (2017 р.: 1 644 839 тис. грн.). Частина приросту вартості від переоцінки основних засобів, що відновлює зменшення вартості від уцінки попередньої переоцінки того ж активу, яка була визнана у складі збитку в попередніх періодах, склала 4 571 тис. грн. (2017 р.: 23 883 тис. грн.) та відображена у складі інших доходів у поточному періоді (Примітка 26). Зменшення вартості від уцінки попередньої переоцінки, що перевищує дооцінку попередніх періодів, відображено у прибутках та збитках, а саме в інших витратах у сумі 5 857 тис. грн. (2017 р.: 10 408 тис. грн.) (Примітка 26).

У таблиці нижче наведено інформацію про основні засоби, що оцінюються за справедливою вартістю на періодичній основі:

<i>Дата оцінки</i>	<i>Рівень 2</i>	<i>Рівень 3</i>	<i>Усього</i>
31 грудня 2018 р.	770 944	4 026 352	4 797 296
31 грудня 2017 р.	556 190	4 082 370	4 638 560

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Для основних засобів, що відносяться до рівня 3 ієрархії, згідно з методами оцінки, застосованими незалежним оцінювачем, справедлива вартість становила:

	<i>Справедлива вартість для 3 рівня</i>	
	<i>2018 р.</i>	<i>2017 р. перераховано</i>
На 1 січня	4 082 370	2 867 212
Переміщення до складу Рівня 3	8 950	25 436
Переміщення зі складу Рівня 3	(308 892)	(179 603)
Зміни за період, що відображені у звіті про прибутки та збитки	(1 365)	8 022
Зміни за період, що відображені у звіті про інший сукупний дохід	378 589	1 385 376
Знос	(228 165)	(167 968)
Надходження	94 865	143 895
На 31 грудня	4 026 352	4 082 370

Активи переміщуються зі складу Рівня 3 у випадку, якщо при використанні методик оцінки, вихідні дані, які суттєво впливають на справедливу вартість, можуть прямо або опосередковано спостерігатись на відкритому ринку на дату проведення переоцінки.

Активи переміщуються до складу Рівня 3 зі складу Рівня 2 у випадку, якщо використання методик оцінки з даними, які спостерігаються на активному ринку, є неможливим на дату проведення переоцінки.

Якби будівлі та споруди, машини та обладнання, транспортні засоби, інвентар та офісне обладнання відображалися за первісною вартістю, то їх залишкова вартість була б наступною:

	<i>Залишкова вартість станом на 31 грудня</i>	
	<i>2018 р.</i>	<i>2017 р.</i>
Будівлі та споруди	184 374	202 011
Машини та обладнання	545 306	489 367
Транспортні засоби	12 744	13 851
Інвентар та офісне обладнання	22 540	27 019

Вартість основних засобів, що були повністю зношені, але все ще перебували у використанні, становила 102 639 тис. грн. (2017 р.: 78 529 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2018 р. будівлі залишковою вартістю 2 125 333 тис. грн. (2017 р.: 1 898 267 тис. грн.), а також деякі машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби залишковою вартістю 1 701 719 тис. грн. (2017 р.: 1 694 472 тис. грн.) були передані у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками (Примітка 15).

7. Нематеріальні активи

	<i>2018 р.</i>	<i>2017 р.</i>
Первісна вартість		
Станом на 1 січня	47 680	48 412
Надходження	2 652	1 645
Вибуття	(907)	(2 377)
Станом на 31 грудня	49 425	47 680
Накопичена амортизація		
Станом на 1 січня	(37 624)	(36 104)
Нараховано за рік	(3 372)	(3 800)
Вибуття	715	2 280
Станом на 31 грудня	(40 281)	(37 624)
Залишкова вартість		
Станом на 1 січня	10 056	12 308
Станом на 31 грудня	9 144	10 056

Станом на 31 грудня 2018 р. нематеріальні активи первісною вартістю 5 180 тис. грн. (2017 р.: 3 724 тис. грн.) були повністю амортизовані, але все ще перебували у використанні.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

8. Інші необоротні активи

	2018 р.	2017 р.
Депозити в гривні з річною відсотковою ставкою 9,25%-11,8%	227 135	-
Депозити в доларах США з річною відсотковою ставкою 1,1-1,7%	55 437	-
Передплата з податку на прибуток	1 918	1 918
Резерв очікуваних кредитних збитків	(182)	-
	284 308	1 918

Станом на 31 грудня 2018 р. терміном погашення депозитів є травень 2020 р. та листопад 2020 р. (2017 р.: Група не мала довгострокових депозитів).

Станом на 31 грудня 2018 р. депозити у сумі 278 773 тис. грн. були передані в заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками Групи (Примітка 15).

9. Податок на прибуток

Складові витрат із податку на прибуток:

Прибутки та збитки

	2018 р.	2017 р. (перераховано)
Поточні витрати з податку на прибуток (Вигоди) / витрати з відстроченого податку на прибуток, що відносяться до виникнення та повернення тимчасових різниць	36	28
	(86 780)	22 864
(Вигоди) / витрати з податку на прибуток	(86 744)	22 892

Інший сукупний дохід

	2018 р.	2017 р. (перераховано)
Відстрочений податок на прибуток, що виникає від дооцінки основних засобів	69 929	294 919
Відстрочена вигода з податку на прибуток, що виникає внаслідок визнання актуарних прибутків та збитків	(5 313)	(17 113)
Податок на прибуток, пов'язаний із сукупним доходом	64 616	277 806

Фінансовий прибуток/(збиток) до оподаткування узгоджується з витратами з податку на прибуток у такий спосіб:

	2018 р.	2017 р. (перераховано)
(Збиток)/прибуток до оподаткування	(515 193)	83 915
(Вигода з податку)/податок на прибуток за діючою ставкою 18%	(92 735)	15 105
Податковий ефект витрат, які не включаються до складу витрат для визначення оподаткованого прибутку	5 991	7 787
(Вигода з податку)/податок на прибуток	(86 744)	22 892

Відстрочені активи та зобов'язання з податку на прибуток стосувалися такого:

	На 31 грудня 2018 р.	Зміни, визнані у прибутках і збитках у 2018 р.	Зміни, визнані у іншому сукупному доході у 2018 р.	На 31 грудня 2017 р. (перераховано)
Відстрочені активи з податку на прибуток				
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	323 858	29 511	-	294 347
Довгострокові забезпечення (i)	90 613	4 060	5 313	81 240
Запаси (ii)	10 775	6 038	-	4 737
Поточні забезпечення (iv)	420	112	-	308
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток				
Основні засоби (iii)	(726 428)	47 059	(69 929)	(703 558)
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток, чиста вартість	(300 762)	-	-	(322 926)
Доходи/(витрати) з відстроченого податку на прибуток	-	86 780	(64 616)	-

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

	На 31 грудня 2017 р. (перераховано)	Зміни, визнані у прибутках і збитках у 2017 р. (перераховано)	Зміни, визнані у іншому сукупному доході у 2017 р. (перераховано)	На 31 грудня 2016 р.
Відстрочені активи з податку на прибуток				
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	294 347	(44 467)	-	338 814
Довгострокові забезпечення (i)	81 240	(3 656)	17 113	67 783
Запаси (ii)	4 737	(2 013)	-	6 750
Поточні забезпечення	308	308	-	-
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток				
Основні засоби (iii)	(703 558)	26 964	(294 919)	(435 603)
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток, чиста вартість	(322 926)	-	-	(22 256)
(Витрати)/доходи з відстроченого податку на прибуток	-	(22 864)	(277 806)	-

Природа тимчасових різниць є такою:

- (i) Довгострокові забезпечення – різниці в періодах визнання;
- (ii) Запаси – різниці в методах оцінки запасів і періодах визнання;
- (iii) Основні засоби – різниці в методах нарахування зносу та ефект переоцінки основних засобів.
- (iv) Поточні забезпечення - різниці в періодах визнання.

Станом на 31 грудня 2018 р. Група накопичила податкові збитки у розмірі 1 799 213 тис. грн. (2017 р.: 1 635 261 тис. грн.). Відстрочені податкові активи було визнано у повній сумі щодо зазначених податкових збитків, оскільки Керівництво Групи впевнене в тому, що вони будуть зараховані проти майбутніх оподатковуваних прибутків у найближчому майбутньому.

10. Запаси

	2018 р.	2017 р.
Готова продукція		
Нержавіюча сталь	148 436	116 267
Конструкційна сталь	70 870	57 502
Інструментальна сталь	48 172	40 954
Підшипникова сталь	11 198	6 542
Швидкорізальна інструментальна сталь	8 605	16 479
Жаростійка сталь	1 610	3 006
Інші	1 797	2 206
Резерв під знецінення	(21 982)	(5 422)
Готова продукція (чиста реалізаційна вартість)	268 706	237 534
Виробничі запаси		
Матеріали	533 913	406 020
Заласні частини	95 158	87 970
Інші	13 302	9 778
Резерв під знецінення	(3 463)	(248)
Виробничі запаси (чиста реалізаційна вартість)	638 910	503 520
Незавершене виробництво	515 589	516 202
Резерв під знецінення	(24 497)	(10 358)
Незавершене виробництво (чиста реалізаційна вартість)	491 092	505 844
	1 398 708	1 246 898

Станом на 31 грудня 2018 р. виробничі запаси та готова продукція на суму 627 700 тис. грн. (2017 р.: 627 700 тис. грн.) були передані у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками (Примітка 15).

11. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги

	2018 р.	2017 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 189 693	1 331 818
Резерв очікуваних кредитних збитків	(3 296)	(9)
	1 186 397	1 331 809

Дебіторська заборгованість є безпроцентною та з контрактним строком погашення 3-45 днів.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Станом на 31 грудня 2018 р. дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги від трьох контрагентів складала 659 658 тис. грн. (2017 р.: 838 691 тис. грн.).

Зміна резерву очікуваних кредитних збитків для дебіторської заборгованості була такою:

	2018 р.	2017 р.
Станом на 1 січня	9	23
Ефект застосування МСФЗ 9 (Примітка 4.1)	2 993	-
Нараховані суми	297	-
Використані суми	(3)	(9)
Сторно невикористаних сум	-	(5)
Станом на 31 грудня	3 296	9

Нижче наведено аналіз дебіторської заборгованості за термінами виникнення станом та інформацію про схильність Групи до кредитного ризику за дебіторською заборгованістю з використанням матриці резерву очікуваних кредитних збитків:

31 грудня 2018 р.	Поточна	Прострочка платежів			Всього
		<30 днів	31-60 днів	>61 дня	
Відсоток очікуваних кредитних збитків	0,07%	0,14%	0,28%	1,18%	
Розрахункова загальна валова балансова вартість при дефолті	3 330	620 677	471 394	94 292	1 189 693
Резерв очікуваних кредитних збитків	2	865	1 313	1 116	3 296

31 грудня 2017 р.	Поточна	Прострочка платежів			Всього
		<30 днів	31-60 днів	>61 дня	
Відсоток очікуваних кредитних збитків	0,07%	0,13%	0,26%	1,12%	
Розрахункова загальна валова балансова вартість при дефолті	265	697 606	586 686	47 261	1 331 818
Резерв очікуваних кредитних збитків*	-	922	1 549	531	3 002

* Резерв очікуваних кредитних збитків станом на 31 грудня 2017 р. наведено з урахуванням ефекту застосування МСФЗ 9 у сумі 2 993 тис. грн. (Примітка 4.1).

Станом на 31 грудня 2018 р. дебіторська заборгованість (до вирахування резерву очікуваних кредитних збитків) у сумі 922 835 тис. грн. (2017 р.: 978 318 тис. грн.) була передана у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками Групі (Примітка 15).

12. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

Станом на 31 грудня 2018 р. дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом представлена ПДВ до відшкодування у сумі 110 724 тис. грн. (2017 р.: 107 499 тис. грн.).

13. Грошові кошти та їх еквіваленти

	2018 р.	2017 р.
Грошові кошти в банках	67 171	138 961
Грошові кошти в касі	5	7
Резерв очікуваних кредитних збитків	(73)	-
	67 103	138 968

Протягом 2018 р. на залишок грошових коштів у банках нараховувались відсотки за плаваючою ставкою від 1% до 12,5% річних (2017 р.: від 1% до 16,25% річних).

14. Поточні фінансові інвестиції

Станом на 31 грудня 2018 р. Група не мала поточних фінансових інвестицій. Станом на 31 грудня 2017 р. до складу поточних фінансових інвестицій було включено депозити зі строком погашення у листопаді 2018 р., зокрема, депозити в гривні на суму 174 841 тис. грн. з річною відсотковою ставкою 10,2-14,5% та депозити в доларах США на суму 16 840 тис. грн. з річною відсотковою ставкою 1,1-3,2%.

Станом на 31 грудня 2017 р. депозити у сумі 190 716 тис. грн. були передані в заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками Групі (Примітка 15).

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

15. Кредити банків

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Довгострокові кредити банків (стаття 1510)	3 920 356	866 635
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (стаття 1610)	120 975	3 320 295
	<u>4 041 331</u>	<u>4 186 930</u>

Станом на 31 грудня кредити банків було отримано у таких валютах та під такі процентні ставки:

		<u>2018 р.</u>			<u>2017 р.</u>		
<i>Валюта</i>	<i>Строк погашення</i>	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Заборгова- ність за тілом кредиту</i>	<i>Строк погашення</i>	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Заборгова- ність за тілом кредиту</i>	
<i>Фіксовані ставки</i>							
Долар США	2 грудня 2021 р.	11,25%	1 450 865	5 жовтня 2018 р.	11,25%	1 504 403	
Долар США	2 грудня 2021 р.	10,50%	1 450 231	31 липня 2019 р.	10,50%	1 503 760	
Долар США	5 квітня 2020 р.	11,20%	626 581	5 жовтня 2018 р.	11,20%	649 705	
Долар США	27 листопада 2020 р.	6,25%	264 627	29 листопада 2018 р.	5,75%	272 248	
Гривня	27 листопада 2020 р.	18,25%	249 027	29 листопада 2018 р.	17,25%	256 814	
			<u>4 041 331</u>			<u>4 186 930</u>	

Протягом 2018 році Група провела реструктуризацію кредитів, у результаті якої з банками-кредиторами були узгоджені нові графіки погашення заборгованості з кінцевим терміном погашення у 2020-2021 рр.

Станом на 31 грудня 2018 р. Групою не було виконано деякі фінансові показники, передбачені договорами про надання кредитних ліній із двома банками. Оскільки Група отримала повідомлення від цих банків, у яких вказано, що до Групи не буде застосовано санкцій та вимог дострокового повернення, незважаючи на порушення вимог виконання зазначених фінансових показників, заборгованість за цими кредитами у розмірі 1 082 734 тис. грн. була представлена у складі довгострокових зобов'язань відповідно до умов кредитних договорів.

Узагальнена інформація про забезпечення, надане під виконання зобов'язань за кредитами станом на 31 грудня 2018 та 2017 рр., подана нижче:

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Основні засоби (Примітка 6)	3 827 052	3 592 739
Запаси (Примітка 10)	627 700	627 700
Дебіторська заборгованість (Примітка 11)	922 835	978 318
Банківські депозити (Примітка 8, Примітка 14)	278 773	190 716
Права отримання майбутньої виручки за договорами продажу	5 558 173	5 572 520

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними, подані нижче:

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Кредити банків станом на 1 січня	4 186 930	4 136 382
Надходження від отримання позик	-	256 814
Погашення позик	(90 946)	(316 323)
Вплив зміни валютних курсів	(54 653)	110 057
Кредити банків станом на 31 грудня	<u>4 041 331</u>	<u>4 186 930</u>

16. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Заборгованість перед іноземними постачальниками матеріалів та послуг	992 325	790 240
Заборгованість перед внутрішніми постачальниками матеріалів та послуг	756 592	548 103
	<u>1 748 917</u>	<u>1 338 343</u>

Кредиторська заборгованість є безпроцентною із середнім строком погашення 30-90 днів.

Станом на 31 грудня 2018 р. кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги трьом контрагентам складала 838 094 тис. грн. (2017 р.: двом контрагентам – 712 364 тис. грн.).

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

17. Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами

	2018 р.	2017 р.
Аванси за металопродукцію одержані:		
від вітчизняних покупців	57 318	93 589
від іноземних покупців	3 384	5 360
за договорами комісії	-	3
	60 702	98 952

З авансів, одержаних на початок року, на основі виконаних зобов'язань за договорами з покупцями протягом 2018 р. Група визнала чистий дохід від реалізації продукції на суму 97 458 тис. грн. (з авансів із балансовою вартістю 45 237 тис.грн., одержаних на початок 2017 р., було визнано чистий дохід від реалізації на суму 44 285 тис. грн.).

18. Поточні забезпечення

	2018 р.	2017 р.
Матеріальне заохочення працівників	35 683	30 870
Невикористані відпустки	32 678	24 000
Резерв по судовим справам	2 491	517
Інші нарахування	2 396	1 710
	73 248	57 097

19. Інші поточні зобов'язання

	2018 р.	2017 р.
Нараховані проценти за кредитами банків	37 829	38 692
Інші	1 750	1 434
	39 579	40 126

Зміни в поточних зобов'язаннях за нарахованими процентами за кредитами банків, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними, подані нижче:

	2018 р.	2017 р.
Зобов'язання з нарахованих процентів за кредитами банків станом на 1 січня	38 692	33 959
Нараховані проценти за кредитами банків	445 439	442 890
Сплачені проценти за кредитами банків	(443 892)	(437 195)
Вплив зміни валютних курсів	(2 410)	(962)
Зобов'язання з нарахованих процентів за кредитами банків станом на 31 грудня	37 829	38 692

20. Довгострокові забезпечення

	2018 р.	2017 р.
Пенсійні зобов'язання з визначеними виплатами	436 458	396 398
Зобов'язання за іншими виплатами працівникам	72 653	63 289
Інші довгострокові забезпечення	568	586
	509 679	460 273

Пенсійні зобов'язання з визначеними виплатами

Група має законодавчо встановлене зобов'язання компенсувати Державному пенсійному фонду України суми додаткових пенсій, виплачуваних деяким категоріям колишніх і діючих працівників Групи. За умовами цього пенсійного плану працівники Групи зі стажем роботи у шкідливих умовах мають право на достроковий вихід на пенсію та на додаткові виплати, які фінансуються Групою та виплачуються Державним пенсійним фондом України. Ці зобов'язання підлядають під визначення пенсійної програми з визначеною виплатою.

Станом на 31 грудня 2018 р. загальна кількість учасників цієї пенсійної програми склала 2 424 осіб (2017 р.: 1 815 осіб), включаючи 1 379 осіб (2017 р.: 1 430 осіб), які отримували виплати.

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Рух зобов'язань за пенсійною програмою з визначеною виплатою

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Зобов'язання з виплат станом на 1 січня	396 398	335 335
Вартість поточних послуг	9 942	8 929
Процентні витрати	53 854	50 372
Здійснені виплати	(49 981)	(41 026)
АктUARні збитки/(прибутки) за зобов'язаннями у результаті змін у припущеннях, а саме:	26 245	88 456
- коригування зобов'язань по плану на основі досвіду	43 376	43 657
- результат змін в демографічних актуарних припущеннях	705	(443)
- результат змін в фінансових актуарних припущеннях	(17 836)	45 242
Встановлене збільшення вартості минулих послуг	-	(45 668)
Зобов'язання з виплат станом на 31 грудня	436 458	396 398

Витрати за пенсійною програмою з визначеною виплатою

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Вартість поточних послуг	9 942	8 929
Процентні витрати	53 854	50 372
Визнані зміни у вартості минулих послуг	-	(45 668)
Витрати за пенсійною програмою	63 796	13 633

Вартість поточних послуг включена до складу витрат на зарплату та відповідних витрат у складі собівартості реалізованої продукції. Витрати за процентами відображені у статті фінансових витрат.

Станом на 31 грудня 2018 р. найкраща оцінка суми очікуваних виплат Групи за пенсійною програмою на наступний рік становить 48 846 тис. грн. (2017 р.: 52 473 тис. грн.).

У 2018 році середньозважена тривалість зобов'язань за пенсійною програмою з визначеною виплатою складала 8,2 років (2017 р.: 8 років).

Зобов'язання за іншими виплатами працівникам

Група має договірні зобов'язання з виплати одноразової суми при виході на пенсію працівникам, що мають тривалий стаж роботи, та з певних пенсійних пільг згідно з колективним договором. Ця незабезпечена пенсійна програма охоплює всіх працівників Підприємства станом на 31 грудня 2018 р. в кількості 5 307 осіб (2017 р.: 5 466 осіб). У 2007 році Група впровадила дві інші програми виплат працівникам: виплати до ювілею, які охоплюють усіх працівників Групи, та кварталні виплати певним категоріям працівників, передбачені колективним договором, що охоплюють усіх працівників підприємства, а також 3 447 пенсіонерів станом на 31 грудня 2018 р., що отримують ці пільгові виплати (2017 р.: 3 610 осіб).

Рух зобов'язань із інших виплат

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Зобов'язання з інших виплат станом на 1 січня	63 289	49 413
Вартість поточних послуг	2 489	1 925
Процентні витрати	8 801	7 527
Здійснені виплати	(5 176)	(4 729)
АктUARні збитки/(прибутки) за зобов'язаннями у результаті відхилень від фактичних припущень, а саме:	3 250	9 177
- коригування зобов'язань по плану на основі досвіду	7 058	4 921
- результат змін в демографічних актуарних припущеннях	107	(122)
- результат змін в фінансових актуарних припущеннях	(3 915)	4 378
Встановлене зменшення вартості минулих послуг	-	(24)
Зобов'язання з інших виплат станом на 31 грудня	72 653	63 289

Витрати за іншими виплатами, визнані у звіті про фінансові результати

	<u>2018 р.</u>	<u>2017 р.</u>
Вартість поточних послуг	2 489	1 925
Процентні витрати	8 801	7 527
Вартість минулих послуг	-	(24)
Визнані актуарні (прибутки) / збитки	(20)	2 528
Витрати за іншими виплатами	11 270	11 956

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

Вартість поточних послуг включена до складу витрат на зарплату та відповідних витрат у складі собівартості реалізованої продукції. Витрати за процентами відображені у статті фінансових витрат.

Станом на 31 грудня 2018 р. найкраща оцінка суми очікуваних виплат Групи за цією програмою на наступний рік становить 27 266 тис. грн. (2017: 20 304 тис. грн.).

У 2018 році середньозважена тривалість зобов'язань за виплатами згідно колективного договору складала 3,5 роки (2017 р.: 4,3 роки) і за іншими виплатами 5,1 роки (2017 р.: 5,3 роки).

Основні актуарні припущення

Нижче подані основні припущення, використані при визначенні зобов'язань Групи за пенсійною програмою.

	2018 р.	2017 р.
Ставка дисконтування	14,10%	14,50%
Прогноз зростання заробітної плати та пенсійних виплат	5,00%	6,00%
Плинність кадрів	6,00%	6,00%
Ставка інфляції	5,60%	5,70%

Аналіз чутливості основних припущень станом на 31 грудня:

	Збільшення «+»/ зменшення «-» ставки	Ефект на зобов'язання з виплат 2018 р.	Ефект на зобов'язання з виплат 2017 р.
Ставка дисконтування	+1%	(33 500)	(28 593)
Ставка дисконтування	-1%	37 929	32 270
Щорічне зростання заробітної плати	+1%	27 441	21 927
Щорічне зростання заробітної плати	-1%	(24 997)	(19 904)
Інфляція	+1%	7 128	6 252
Інфляція	-1%	(6 975)	(6 068)
Плинність кадрів	+1%	(662)	(598)
Плинність кадрів	-1%	764	690

21. Чистий дохід від реалізації продукції

Група отримала доходи від продажу виробів такої номенклатури:

	2018 р.	2017 р.
Нержавіюча сталь	5 284 435	4 385 159
Конструкційна сталь	2 301 041	1 805 589
Інструментальна сталь	1 113 611	1 058 859
Жаростійка сталь	313 378	176 428
Підшипникова сталь	304 274	365 920
Швидкорізальна інструментальна сталь	289 842	344 411
Спеціальні сплави нікелевмісткі	6 127	10 219
Інше	18 209	18 367
	9 630 917	8 164 952

За 2018 рік чистий дохід від реалізації металопродукції трьома контрагентами, в т.ч. за договорами комісії, складав 5 523 189 тис. грн. (2017 р.: 4 611 113 тис. грн.). Винагорода за вищевказаними договорами комісії, включена до витрат на збут за 2018 рік, склала 675 тис. грн. (2017 р.: 705 тис. грн.).

22. Собівартість реалізованої продукції

	2018 р.	2017 р.
Матеріали	6 348 919	4 965 498
Витрати на енергоносії, теплопостачання та інші послуги	1 624 096	1 405 147
Заробітна плата та відповідні нарахування	735 123	500 757
Амортизація	308 290	202 380
Інше	95 002	77 325
	9 111 430	7 151 107

За 2018 рік закупівлі матеріалів та послуг, які включаються до собівартості реалізованої продукції, від трьох контрагентів склали 2 314 810 тис. грн. (2017 р.: 1 996 317 тис. грн.).

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

23. Витрати на збут

	2018 р.	2017 р.
Експедиторські та транспортні послуги	278 216	176 266
Заробітна плата та відповідні витрати	28 332	21 692
Витрати на зберігання та пакування	6 276	4 794
Амортизація	2 370	2 455
Страхування запасів та інших активів	1 144	939
Інші збутові витрати	13 900	10 797
	330 238	216 943

24. Адміністративні витрати

	2018 р.	2017 р.
Заробітна плата та відповідні нарахування	101 786	75 967
Професійні послуги	12 101	4 282
Перевезення	9 906	8 471
Банківські послуги	7 031	6 616
Амортизація	5 648	3 295
Матеріали	1 451	1 554
Послуги зв'язку	1 016	1 043
Інші загальні та адміністративні витрати	19 560	24 608
	158 499	125 836

Аудиторські послуги та консультаційні послуги з питань трансфертного ціноутворення, які надавалися компаніями мережі Ернст енд Янг Глобал Лімітед, включено до складу професійних послуг.

25. Інші операційні доходи та витрати

	2018 р.	2017 р.
Дохід від оприбуткування запасів	44 007	34 651
Чистий дохід від реалізації запасів, за вирахуванням собівартості	11 835	3 770
Пені та штрафи отримані	1 871	3 632
Повернення надмірно сплаченого ввізного мита	69	2 011
Доходи від операційних курсових різниць, чиста вартість	-	66 669
Інші доходи	7 955	10 999
	65 737	121 732

	2018 р.	2017 р.
Витрати від операційних курсових різниць, чиста вартість	69 519	-
Витрати на соціальні заходи та утримання об'єктів соціальної сфери	50 416	37 767
Матеріальне заохочення	12 962	10 098
Нестачі і втрати від псування цінностей	4 935	2 181
Витрати на благодійність	3 887	4 017
Донарахування ПДВ зобов'язання	3 174	2 516
Витрати по створенню резерву за судовими справами	1 974	-
Пені та штрафи сплачені	440	18 152
Очікувані кредитні збитки по дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, грошам та їх еквівалентам та іншим необоротним активам	246	18 867
Витрати з нарахованого ПДВ зобов'язання згідно судових рішень	-	12 149
Інші витрати	25 068	12 900
	172 621	118 647

26. Інші доходи та витрати

	2018 р.	2017 р. (перераховано)
Доходи від неопераційних курсових різниць, чиста вартість	57 063	-
Дохід від відновлення раніше визнаного зменшення в результаті переоцінки основних засобів	4 571	23 883
Інші доходи	17	63
	61 651	23 946

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

	2018 р.	2017 р. (перераховано)
Збиток від вибуття необоротних активів	6 804	12 242
Зменшення в результаті переоцінки основних засобів	5 857	10 408
Збитки від неопераційних курсових різниць, чиста вартість	-	108 877
Інші витрати	121	19
Всього – інші витрати	12 782	131 546

27. Інші фінансові доходи

У 2018 р. інші фінансові доходи включали процентні доходи за депозитами та нараховані відсотки на залишки на інших рахунках в банках у сумі 31 985 тис. грн. (2017: 34 244 тис. грн.).

28. Фінансові витрати

	2018 р.	2017 р.
Процентні витрати за банківськими позиками (Примітка 15)	445 439	442 890
Процентні витрати за пенсійними зобов'язаннями ((Примітка 20)	62 655	57 899
Інші фінансові витрати	11 819	16 091
	519 913	516 880

29. Власний капітал

Зареєстрований капітал

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 рр. зареєстрований, випущений і повністю сплачений статутний капітал Групи становив 1 075 030 простих акцій номінальною вартістю 46,25 грн. кожна.

Капітал у дооцінках

Капітал у дооцінках включає приріст вартості основних засобів, що обліковуються за моделлю переоцінки.

Додатковий капітал

	2018 р.	2017 р.
Вплив гіперінфляції на статутний капітал (i)	114 627	114 627
Перепродаж викуплених акцій (ii)	120	-
	114 747	114 627

(i) Протягом 10-річного періоду до 31 грудня 2000 р. Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою. Тому Група застосувала МСБО (IAS) 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», й, відповідно, ця Консолідована фінансова звітність відображає статутний капітал з урахуванням поправок номінальної вартості акцій на відповідні коефіцієнти для відображення впливу гіперінфляції на 1 січня 2001 р.

(ii) У 2017 р. у результаті зміни типу підприємства, як зазначено у Примітці 1, акціонерам було запропоновано викупити їхні акції, в результаті чого підприємство викупило власні акції на суму 761 тис. грн., які було відображено у складі вилученого капіталу станом на 31 грудня 2017 р. Протягом 2018 р. Група перепродала ці раніше викуплені акції за 881 тис. грн., внаслідок чого було сформовано додатковий капітал від перепродажу викуплених акцій у розмірі 120 тис. грн.

Резервний капітал

Група створила резервний капітал згідно з вимогами статуту Групи.

Розподіл дивідендів

Група не оголошувала виплати дивідендів за роки, що закінчилися 31 грудня 2018 і 2017 рр. У 2018 році Група виплатило дивіденди, оголошені у попередніх роках, у сумі 3 тис. грн. (2017 р.: 2 тис. грн.).

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
 (у тисячах гривень)

30. Дочірні та асоційовані Підприємства

Дочірні компанії Групи

Назва компанії	Країна реєстрації	Вид діяльності	Процент володіння	
			2018 р.	2017 р.
ТОВ «Ековтормресурс»	Україна	Торгова діяльність	100%	100%
ТОВ «Завод столових приборів-ДСС»	Україна	Виробнича діяльність	100%	100%

Товариство з обмеженою відповідальністю «Завод столових приборів-ДСС» було створене у 2002 році. Основним видом діяльності заводу є виготовлення та продаж посуду на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ековтормресурс» було створене у 2007 році. Це дочірнє підприємство здійснює закупівлі лому та інших матеріалів, які використовуються у виробництві Групи.

Асоційовані компанії Групи

Назва компанії	Країна реєстрації	Вид діяльності	Процент володіння	
			2018 р.	2017 р.
ТОВ «Ферротерм»	Україна	Торгова діяльність	50%	50%

16 жовтня 2012 р. Група придбала 50% частки в статутному капіталі ТОВ «Ферротерм» за договірною ціною 500 грн., що відповідає номінальній вартості частки. Основним видом діяльності ТОВ «Ферротерм» є оптова торгівля металом та металевими рудами. ТОВ «Ферротерм» є приватним підприємством, акції якого не котируються на біржі.

Узагальнена фінансова інформація по інвестиції в ТОВ «Ферротерм» за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., наведена нижче:

	2018 р.	2017 р.
Оборотні активи	38 970	39 066
Необоротні активи	66	119
Поточні зобов'язання	(54 482)	(49 333)
Дефіцит чистих активів	(15 446)	(10 148)
Частка власності Групи	50%	50%
Балансова вартість інвестиції	-	-
Невизнана накопичена частка збитків асоційованого підприємства	(7 723)	(5 074)

	2018 р.	2017 р.
Інші доходи	3 357	3 229
Інші витрати	(8 655)	(9 477)
Фінансовий результат до оподаткування	(5 298)	(6 248)
Витрати з податку на прибуток	-	-
Чистий фінансовий результат	(5 298)	(6 248)
Частка Групи у (збитку) за період	(2 649)	(3 124)

Інвестиції в асоційоване підприємство обліковуються за методом участі в капіталі.

31. Операції з пов'язаними сторонами

Нижче наведено загальний обсяг операцій із пов'язаними сторонами в ході звичайної господарської діяльності за відповідний фінансовий рік:

	Продаж пов'язаним сторонам	Закупки у пов'язаних сторін	Дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	Кредиторська заборгованість пов'язаним сторонам
Асоційовані підприємства 2018 р.	41	660	11 754	66
Асоційовані підприємства 2017 р.	45	792	11 687	-

Строки та умови операцій із пов'язаними сторонами

Продаж пов'язаним сторонам включає переважно дохід від реалізації металопродукції. Залишки дебіторської заборгованості є безпроцентними, незабезпеченими та підлягають погашенню у грошовій формі. За роки, що

закінчилися 31 грудня 2018 та 2017 рр., не було знецінення дебіторської заборгованості від пов'язаних сторін. Оцінка очікуваних кредитних збитків за відповідною заборгованістю здійснюється щорічно на основі аналізу фінансового стану позиції пов'язаних сторін.

Закупки від пов'язаних сторін стосуються переважно постачання металобрухту, феросплавів та інших матеріалів. Залишки кредиторської заборгованості є безпроцентними, незабезпеченими та підлягають погашенню у грошовій формі.

Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. Група не мала гарантій виданих або отриманих від пов'язаних сторін.

Виплати ключовому управлінському персоналу

Станом на 31 грудня 2018 р. ключовий управлінський персонал Групи складався з шістьох членів Наглядової Ради Групи та п'ятьох членів Правління (31 грудня 2017 р.: шість членів Наглядової Ради та п'ять членів Правління).

У 2018 та 2017 рр. члени Наглядової Ради не отримували компенсацій від Групи. У 2018 р. загальна сума виплат ключовому управлінському персоналу у вигляді короткострокової винагороди склала 7 008 тис. грн. (2017 р.: 3 527 тис. грн.) та була включена до складу адміністративних витрат.

32. Умовні та договірні зобов'язання, операційні ризики

Оподаткування та відповідність іншим нормативним вимогам

Українське податкове законодавство та регулятивна база, а також нормативна база з інших питань, зокрема, валютного контролю та митного законодавства, продовжують розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх тлумачення залежить від точки зору місцевих обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Випадки непослідовного тлумачення не є поодинокими.

Керівництво вважає, що Група дотримувалася усіх нормативних положень, а всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані. Проте, нечіткість та суперечливість у застосуванні українського податкового законодавства призводить до збільшення ризику донарахування значних додаткових сум податків, штрафів та пені, які не можуть бути достовірно визначені, але якщо будуть застосовані, можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Групи, результати операцій та грошові потоки. Коли ризик відтоку ресурсів має високу ймовірність, Група нараховує податкові зобов'язання, виходячи з найкращих оцінок Керівництва. Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. Група встановила, що такі потенційні податкові зобов'язання відсутні, окрім тих, які вже визнано (Примітка 18) або розкрито у цій консолідованій фінансовій звітності (підрозділ «Судові справи» цієї примітки).

Трансфертне ціноутворення

Діяльність Групи протягом 2017-2018 рр. була предметом державного регулювання у сфері трансфертного ціноутворення в Україні. Керівництво Групи вважає, що протягом зазначеного періоду Група проводила діяльність відповідно до діючих вимог і норм з трансфертного ціноутворення, та всі необхідні нарахування було відображено у цій фінансовій звітності.

Проте, законодавство з трансфертного ціноутворення в Україні перебуває у процесі формування. Тлумачення вимог до підприємств, які виступають предметом трансфертного ціноутворення, не завжди є однозначними. В результаті, ризики можливих донарахувань сум податків, штрафів та пені не піддаються кількісній оцінці.

Судові позови

У ході звичайного ведення господарської діяльності Групи час від часу виступає стороною судових процесів та позовів. Керівництво вважає, що загальна сума зобов'язань, які можуть виникнути в результаті таких процесів та позовів, не матиме суттєвого впливу на фінансовий стан та фінансові результати Групи, а також не перевищить суму резерви, які вже створено у цій фінансовій звітності.

Група ідентифікувала можливі податкові зобов'язання, які, виходячи з найкращої оцінки керівництва, не повинні нараховуватися, але можуть виникнути в результаті судових процесів. Такі умовні зобов'язання можуть реалізуватися та вимагати додаткових податкових платежів із боку Групи. Керівництво оцінює, що станом на 31 грудня 2018 р. такі умовні зобов'язання не перевищать 22 108 тис. грн. (2017 р.: 55 926 тис. грн.).

Оренда землі

Група, в основному, користується земельними ділянками на підставі укладених договорів оренди, окрім земельних ділянок, на яку воно має право постійного користування або право власності. На земельних ділянках розташовуються виробничі потужності та об'єкти соціальної сфери. Група сплачує орендну плату за земельні ділянки державної або комунальної власності або земельний податок з урахуванням щорічного коефіцієнта

індексації грошової оцінки землі. Земельні ділянки, які не є власністю групи та знаходяться у власності держави України, використовуються у відповідності до вимог діючого законодавства шляхом укладення договорів оренди та на підставі Державного Акту на право постійного користування.

Контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів і нематеріальних активів

Станом на 31 грудня 2018 р. Група мала контрактні зобов'язання, пов'язані із придбанням основних засобів та нематеріальних активів на суму 22 430 тис. грн. (2017 р.: 23 072 тис. грн.).

33. Управління фінансовими ризиками

Основними фінансовими інструментами, які використовує Група в процесі звичайної діяльності, є дебіторська та кредиторська заборгованість, кредити банків, депозити та грошові кошти. Основними ризиками, які пов'язані з цими фінансовими інструментами Групи, є валютний ризик, ризик ліквідності, кредитний ризик та процентний ризик. Політика Групи не передбачає використання похідних фінансових інструментів з метою управління фінансовими ризиками, що виникають в результаті діяльності Групи. Підходи до управління кожним із зазначених ризиків представлені нижче.

Валютний ризик

Оскільки Група здійснює операції як в українській гривні, так і в іноземній валюті, зокрема, в таких валютах як долар США, євро та російський рубль, для діяльності Групи властивим є валютний ризик у вигляді потенційних збитків від наявності відкритих позицій у іноземних валютах внаслідок несприятливої зміни обмінних курсів. Валютний ризик обумовлено передусім наступними видами діяльності Групи:

- експорт виробленої продукції до країн СНД, Європи та інших держав;
- імпорт матеріалів та необоротних активів з інших країн;
- залучення позикових коштів в іноземній валюті від вітчизняних банків.

Офіційні курси гривні до зазначених вище валют, встановлені Національним банком України, були такими:

	<i>Долар США</i>	<i>Євро</i>	<i>Рубль.</i>
Станом на 31 грудня 2018 р.	27,688	31,714	0,398
Середньорічний курс за 2018 р.	27,100	32,134	0,437
Станом на 31 грудня 2017 р.	28,067	33,495	0,487
Середньорічний курс за 2017 р.	26,603	30,069	0,456

Нижче представлено чутливість фінансового результату Групи до оподаткування Компанії до можливих змін обмінного курсу, при постійному значенні всіх інших змінних.

<i>За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.</i>	<i>Збільшення / зменшення валютного курсу, %</i>	<i>Вплив на оподатковуваний фінансовий результат</i>
Рубль/гривня	+16,00%	41 501
Євро/гривня	+8,00%	15 484
Долар США/гривня	+6,00%	(271 141)
Рубль/гривня	-16,00%	(41 501)
Євро/гривня	-8,00%	(15 484)
Долар США/гривня	-6,00%	271 141
<i>За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.</i>	<i>Збільшення («+») / зменшення («-») валютного курсу, %</i>	<i>Вплив на оподатковуваний прибуток</i>
Рубль/гривня	+25,00%	57 049
Євро/гривня	+22,00%	87 466
Долар США/гривня	+14,00%	(617 320)
Рубль/гривня	-16,50%	(37 652)
Євро/гривня	-9,00%	(35 782)
Долар США/гривня	-10,00%	440 943

Основним інструментом управління валютним ризиком Групи є підтримання чистої монетарної позиції в іноземній валюті на прийнятному рівні та прогнозування грошових потоків в іноземній валюті з метою мінімізації втрат від несприятливих змін обмінних курсів валют.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає у разі недостатності ліквідних активів для виконання зобов'язань Групою, за якими настають терміни погашення. Для управління цим ризиком Група здійснює аналіз своїх активів і зобов'язань за строками погашення та планує грошові потоки залежно від очікуваних термінів виконання зобов'язань за відповідними інструментами з метою забезпечення наявності достатніх коштів для виконання вимог кредиторів на постійній основі.

У наступних таблицях наведено фінансові зобов'язання Групи за строками погашення на основі договірних недисконтованих грошових потоків:

<i>Станом на 31 грудня 2018 р.</i>	<i>Менш ніж 3 місяці</i>	<i>Від 3 до 12 місяців</i>	<i>Від 1 до 6 років</i>	<i>Усього</i>
Кредити банків	153 040	452 373	4 544 571	5 149 984
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 748 917	-	-	1 748 917
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	14 330	-	-	14 330
	1 916 287	452 373	4 544 571	6 913 231
<i>Станом на 31 грудня 2017 р.</i>	<i>Менш ніж 3 місяці</i>	<i>Від 3 до 12 місяців</i>	<i>Від 1 до 6 років</i>	<i>Усього</i>
Кредити банків	172 590	3 544 671	891 137	4 609 398
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 338 343	-	-	1 338 343
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	14 333	-	-	14 333
	1 525 266	3 544 671	891 137	5 961 074

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає у разі дефолту покупців або інших контрагентів Групи за їх зобов'язаннями. Кредитний ризик Групи пов'язаний передусім з дебіторською заборгованістю, що виникає в ході операційної діяльності, а також грошовими коштами та депозитами у банках.

Кредитний ризик Групи за грошовими коштами та їх еквівалентами пов'язаний з дефолтом банків по їх зобов'язанням та обмежений сумою депозитів, грошових коштів та їх еквівалентів, розміщених на банківських рахунках. Керівництво Групи вважає, що банки, в яких розміщено грошові кошти Групи, мають мінімальну ймовірність невиконання зобов'язань, та здійснює постійний моніторинг фінансового стану цих банків.

З метою управління кредитним ризиком за дебіторською заборгованістю в Групі використовується кредитна політика щодо покупців та здійснюється постійний моніторинг кредитоспроможності покупців. Більшість продажів Групи здійснюються споживачам, що мають прийнятну кредитну історію, або на основі попередньої оплати. Група не вимагає надання застави стосовно своїх фінансових активів.

Необхідність визнання знецінення аналізується на кожен звітну дату з використанням матриці резерву очікуваних кредитних збитків. Ставки резерву встановлюються Групою в залежності від кількості прострочених днів платежу для клієнтів, згрупованих за різними характеристиками, зокрема, країною походження та кредитоспроможністю покупців, та враховують історичну інформацію виконання зобов'язань покупцями Групи та очікувані майбутні економічні умови. Інформацію про схильність Групи до кредитного ризику за дебіторською заборгованістю з використанням матриці резерву очікуваних кредитних збитків наведено у Примітці 11.

Керівництво Групи вважає, що станом на 31 грудня 2018 р. Група не несе суттєвого ризику виникнення збитків понад суму резервів очікуваних кредитних збитків, які сформовано для дебіторської заборгованості (Примітка 11), грошових коштів (Примітка 13) та банківських депозитів (Примітка 8).

Процентний ризик

Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. кредити банків було залучено Групою тільки під фіксовані ставки, в свою чергу, депозити також було розміщено під фіксовані ставки. Оскільки ризик зміни процентних ставок пов'язаний передусім із інструментами з плаваючою ставкою, процентний ризик не був притаманний для діяльності Групи на звітну дату.

Управління капіталом

Група розглядає позиковий капітал та акціонерний капітал як основні джерела формування капіталу. При управлінні капіталом цілями є забезпечення безперервності діяльності Групи з метою отримання прибутків акціонерами та вигід для інших зацікавлених осіб, а також забезпечення фінансування поточних потреб Групи, його капітальних витрат та стратегії розвитку. Політика управління капіталом Групи спрямована на забезпечення та підтримання

оптимальної структури капіталу з метою зниження вартості капіталу. Упродовж звітного року підхід до управління капіталом не змінювався.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Станом на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. балансова вартість фінансових інструментів Групи суттєво не відрізнялася від їхньої справедливої вартості. Справедлива вартість таких фінансових інструментів, як грошові кошти, поточна дебіторська та кредиторська заборгованість наближається до їх балансової вартості через те, що дані інструменти є короткостроковими. В свою чергу, справедлива вартість довгострокових кредитів банків та депозитів у банках не відрізнялася суттєво від балансової вартості, оскільки дані інструменти було отримано та розміщено Групою за ринковими процентними ставками.